

Postritel: „Lumivalgeke ja kütt“ * „Madagaskar 3“

KOOLILASTE AJAKIRI

40

HIND 2,24 €

06
2012

HEALAPS

AUHINNASADU

Rekato tornijoonistuste preemiad saavad **EINAR SUSI** Puurmani Gümnaasiumist, **KENELI POHLAK** Väike-Maarja Gümnaasiumist, **KRISTIINA RAUDSEPP** Järveotsa Gümnaasiumist ja **LY SOMELAR** Laeva Põhikoolist. Ergutuskleepsud saavad veel **TRIINU KULL** ja **TAAVI UNIVER** Akrest, **ELISABET HEIN** Jõgevalt, **MIA ANDERSON**, **ANETE RAABE**, **MIRTEL ANI** ja **KAROLIINA ELIZABETH PETTAI** Türiilt, **ANGELA RÄHN** Puurmanist, **ANDRE JALAJAS** Põltsamaalt, **GERDA OSSIPOVA** Koongast, **JOONAS KROSMAN** Tallinnast ja **MAARDU** ning **JÄRVEOTSA KUNSTILAPSED**.

Päikeselist ja mõnusat suvepuhkust kõigile sõpradele ja sugulastele!

Teeme nüüd teatavaks **aprillinumbri** välja kuulutatud võistluste auhinnasaajad. Häid ja paremaid töid saabus väga palju, nõnda et nii mõnigi preemiasaaja tuli loosi teel välja selgitada. Ärgu kurvastagu need, kes seekord võitjate sekka ei sattunud – peatselt on tulekul juuli-augustinumber, kus on kirjas juba mainumabri võistluste parimad. Nagu ikka, saavad Tallinna, Harju-, Lääne-Viru-, Järva-, Pärnu- ja Läänemaa lapsed oma preemiad kätte **Kullo Lastegaleriist** (Kuninga 6, Tallinn), lõuna-eeslaste auhinnad toimetatakse Tartusse **O. Lutsu nim. Raamatukogu Lasteosakonda** (Kompanii 3/5, Tartu). Kellel on muid soove, neil palume toimetusse kirjutada, helistada või meilida. Äрге siis suvel loorberitele puhkama jääge ega lugemist-kirjutamist unustage!

Teie vana sõber Triibu-Liine

HOT WHEELS automudelid võitsid **MARIO VESKIMETS** Aakrest, **SIIM ZIRUL** Laevast, **OLIVER TAMM** Riisiperest, **KAI-SAIRET HINT** ja **MEHIS SUMIN** Jõgevalt, **REELIKA KÄRBLA**, **ROBIN PAAS** ja **RAUL PETERSELL** Vilustest, **EGERT SUVI** Parksepast, **KAI-MELLI KAPTEN**, **ANITRA LUKJANOVA** ja **KAROLIINA ELIZABETH PETTAI** Türiilt, **MATTIAS UMAL** Suure-Jaani vallas, **LAURA SEPP** Tallinnast ja **ANNALIISA NIKIFOROVA** Pärnjõelt.

Selgunud on ka Suure Eesti Raamatuklubi ja Hea Lapse ühise kirjandusvõistluse võitjad, kellele saadetakse preemiarahmatud kooli või koju posti teel. Tublimatest tublimad olid seekord **KAI-MELLI KAPTEN** Türi Põhikoolist, **KRISETE KOTKAS** ja **ESTER WULFF** Konguta Koolist, **ANNA MARIA TOSS**, **EVA KINGU** ja **KRISTIN ANNSOO** Tudulinna Põhikoolist, **MADIS KÜTT** ja **TUULI ALLIKSAAR** Kristiine Gümnaasiumist, **BRIGITA OTTSON**, **SISSI VENNO** ja **BIRGIT KASELA** Jõgeva Gümnaasiumist ning **JURI VOLODIN** ja **ELINA DAVÕDIK** Tallinna Õismäe Vene Lütseumist.

Ristsõnalahendajaist võitis Lotte CD **EVA-MARI SILM** Randverest.

Viktoriinivastajatest saavad auhinnarahmatud **KRISTIINA VESKIMÄE** Türiilt, **HANNA-LIISA JUHANSON** Munalaskmest ja **KATRIINE LAANJÄRV** Nissist.

Lembitu-mõistatuse auhinnarahmatu võitis **MARILIIS MAAMÄGI** Rakverest.

Täname Kultuuriministeeriumi, Kultuurkapitali ja Hasartmängumaksu Nõukogu. Suur aitäh Haridus- ja Teadusministeeriumile, kes tellis ajakirja meie põhikoolidele!

LAHEDAT LUGEMIST

- Isamaluulet Viluste Põhikoolist — 4
Steni võistluselt: Liisa-Maria Marrandi
„Üks muinasjutt“ — 6
Johannes Ööpiku „Kolm marki“ — 7
Juris Kronbergi pilveluuletused — 8
Luulet: Greetel Kala, Enrico Orobko, Dušan Durišić,
Leelo Tungal — 9
Kristiine Gümnaasiumi 2. C klassi hirmulood — 10
Kädi Ootsingu „Piiga Pillimaias“ — 11
Leelo Tungla rohutirtsulugu tartlaste illustreerituna — 12

GALERII

- Pelgulinna Gümnaasiumi lõputöid — 13
Jõgeva gümnaasistide draakonilood — 14

MAAILM MEIE ÜMBER

- Tore loodus: Mai Zernaski jaani-ime — 15
Tere, lind! Peep Veedla pruunselg-pöösälinnust — 16

- Tere, loom! Lambavaras Friday — 18
Järjehoidja — 19
Lahe vahetund: Põltsamaal — 20
Poster 1: „Lumivalgeke ja kütt“ — 21
Poster 2: „Madagaskar 3“ — 22

TEE ISE!

- Osavnäpp: Lully Gustavsoni pikk-kõrvad — 25
Mustkunstnik Ande tikutoosikummitus — 26
Irise näomaaling: metskitsetall — 27
Sandra sööginurk: matkale kaasa! — 28

NUPUTA JA NAERA!

- Ilmar Trulli ristsõna — 29
Lembitu mõistatus, juuniriin — 30

- Paeitsime — 31
Naeru-uss — 32

ELUMELU

- Uudised: Roherosinad, ratsalaager — 33
Ägedad autod — 34
Oma eesti püramiidid — 35
Thomas Scheileke koomiks — 36
Kino: „Lumivalgeke ja kütt“, „Madagaskar“ — 37
Hobid ja huvid: Sabrina Š jukurova — 38
Siit ja sealt: Taevatorn, eurolaul ja Titanic — 39
Sõber Veltzi rokikool: The Beach Boys — 40

- Autonimed: Renault — 42
Rimonne: Polly basseinipidu — 43
Rekato: Tacticu õuemängud — 44

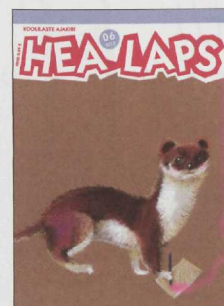
Ajakiri Hea Laps ilmub 1994. aastast

Väljaandja: MTÜ Hea Laps
Harju 1, 10146 Tallinn, tel: 631 44 28
e-post: hea.laps@mail.ee

Peatoimetaja: Leelo Tungal
Kujundaja: Vivika Kalt
Levi: Anna-Magdaleena Kangro

Trükk: Reusner AS
Ajakiri Hea Laps on autorikaitse objekt

Tellimine ja info: www.healaps.ee
meili teel tellimine@healaps.ee
ja Eesti Posti koduleheküljelt
Hind üksikmüügis 2,24

Kaaneplilt: Kirke Kangro

ISAMAALUULET VILUSTE PÕHIKOOList

* * *

Esivanemad tulid
Eesti sobis neile
Sai isamaaks
Tugev maa
Loodus on kaunis
Allikavett
Nagu eluvett
Eestimaal küllaga

Henri Mähar (7. klass)

EESTIMAAL

Eestimaa on ilus maa,
siin on vett ja musta mulda.
Õhku raudselt on siin ka.
Mida vajad veel?

Eestimaal on eesti keel,
Eestimaal on eesti meel.
Kauneid paiku on siin ka,
eestlastele kodumaa.

Polina Kasyanova (7. klass)

EILE NÄGIN MA EESTIMAAD:
minu armast kodumaad,
kus on metsad, põllud suured,
eesti keelt siin ikka kuulen.
Siin meil uhked koolid,
Eestimaast ma ikka hoolin.

Anna- Maria Nugjis (7. klass)

EESTIMAAL ON ELADA HEA

Eestimaal on elada hea,
katastroofe ei taluma pea,
ilusad metsad ja ilusad teed,
niidud ja aasad – kaunid on need.

Olemas on nii lumi kui päike,
pindalagi kuidagi väike.
Rahvaarvgi pole meil suur,
parim aga see-eest kultuur.

Rahvas on üldiselt töökas ja aus,
töötundidel puudub meil paus,
kooliski põhiline hinne on viis,
leidub ka kaksi, aga mis siis?

Roomajaid pole ja kiskjaid on vähe,
lindude arv ei mahu küll pähe,
ka kaladest ei ütleks, et jääb meil väheks,
neid praegugi Peipsile püüdma ma läheks.

Jah, Eestis on tõesti elada hea,
siin elada, töötada, õppida – mul veab,
ei leidu küll paremat kohta mu jaoks,
ei tea, mis teeks, kui Eestimaa kaoks...

Helen Kask (9. klass)

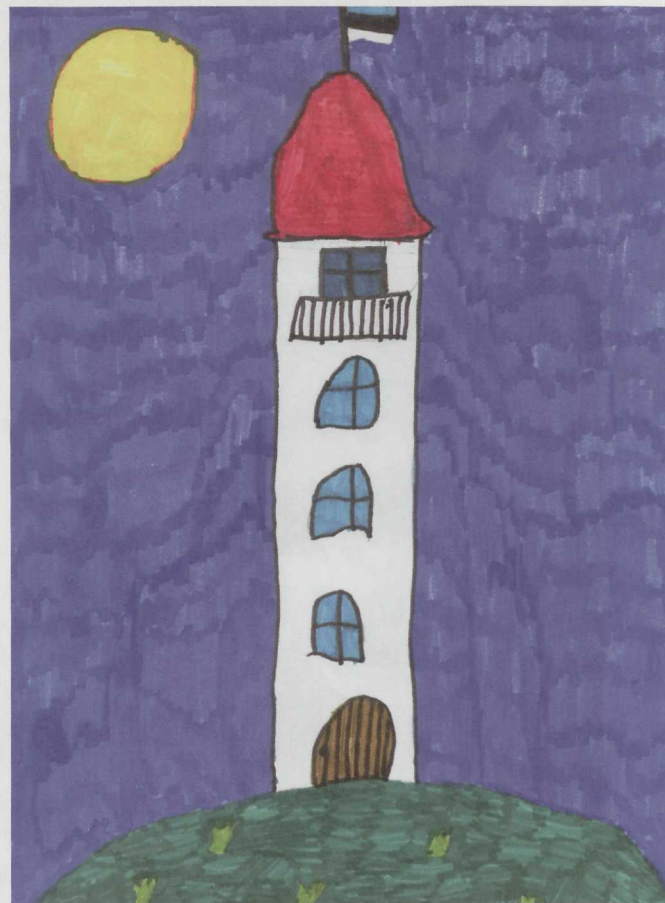
* * *

Enesekindel riik
Eesti oma toit
Suur Munamägi
Tugev riik
Isamaalised laulud
Maarahvas töökas
Armas kodumaa
Alati olemas

Kevin Kallivere (8. klass)

Evina Kozlova (Maaratu Gümnaasium 4 a kl)

Ilona Tirrand (Maaratu Gümnaasium 1 a kl)

Üks muinasjutt

Liisa-Maria Marrandi Türi Põhikooli 6b klassist

II koht

STEN ROOSI MUINASJUTUVÕISTLUSEL

Elas kord väga kuri hunt (no millal on elanud hea hunt?). Ta võttis ette retke naabermetsa, et külastada naaberhunte. No needki olid kurjad hundid. Kõik, kes hundi teele ette jäid, kadusid kiiresti põõsa varju, et mitte kohtuda hundiga, kes oli kurikuu- lus. Järsku astus talle vastu üks väike hall jänes, kes ei kartnudki. Ta küsis: „Kuhu suundud, hallivatimees?” Hunt vastas umbusklikult ja vihasel toonil: „Eks ikka naabermetsa. Tule nüüd tee pealt eest, enne kui vihas- tan ja su nahka panen. Mul pikk teekond ees.” Jänes ei pannud ähvardavat tooni tähele ja vastas rõõmsalt: „Võta mind kaasa, koos lõbusam!” Hunt ei osanud midagi arvata, mõtles, et mingi veider sell, ja vastas

muiares: „No tule pealegi, kui pead!” Lisades veel kord tõsiselt: „Ega sa kaua vastu pea, naabermetsa hundid on kurjad hinged ja alatasa näljased. Teekond isegi ohtlik ja ettearvamatu. Kui peaksid väsima ja maha jääma, siis mina sind ei aita ega oota.” Jänes naeratas ja lausus: „Hakkame juba minema, jõuame kiiremini kohale!”

Nii nad siis läksid, väike hall jänes ja suur hall hunt. Teekond oli väsitav ja õhtuks jõudsid nad legendikule. Hunt päris küll jänesele, kas ta ikka jõuab, kuid jänesele oli võhma piisavalt ja ta ei näidanud vähimatki väsi- muse märki. Hunt tegi ettepaneku söögipoolist otsida ning peatuda. Jänes nõustus, ja hunt suundus söögi- otsingule. Jänes jäi üksi ootama ja kosutas end lähedal leiduvate andidega. Varsti tuli hunt. „Noh, süüa töid?” küsis jänes semulikult. „Ega ma sulle seda paku, mida püüdsin! Sina vastutad ise oma kõhu eest!” kurjustas hunt. Jänes leppis vastusega ja nad otsustasid ööks puhkama jääda.

Hommikul lootis hunt, et jänes on näljast nõrkemas ning tal õnnestub jänes hommikusöögiks saada, kuid ei midagi. Jänes tundus reipam kui enne ja nad jätkasid teekonda.

Lõpuks naabermetsa äärde jõudnud, oli kohe tunda, et kurjust õhkub igast rohuliblestki. Hunt tegi ühe huike ja kohe jõudsid nende juurde uudishimulikud, ent kurjakuulutavate urinatega isendid. Hundipealik teatas: „Oled meile söögipoolist toonud, naabermetsa hunt?” Jänes vaatas lootusrikkalt reisikaaslasemale otsa. Hunt vastas kõheldes: „Nojah, sai seltsiline muretsetud.” Hundikari hakkas jänesele lähenema, hambad paljas- tusid ja...

„Stopp!” kostis järsku hüüe. Seda ütles tema kaasla- sest hunt, kellega ta oli kurjuse metsa tulnud. Hundis oli tärpanud kaastundetera ning headuse iva. Ta tuli jänese juurde ning sosistas talle midagi kõrva. Silma- pilkselt jooksid nüüdsest hea hunt ning vapper jänes hundikarjast kiiresti eemale ja põgenesid oma metsa poole kuis jalad võtsid. Hundikari vaatas ega mõistnud kohe kõike, neile tundus see naeruväärsena ja nüüdsest pidasid nad naabermetsa hunte arulagedateks.

Meie tubli hea hunt, kes päästis vaprana jänese, tundis, et kuri ei ole hea olla. Sellest ajast peale elavadki mägede vahel asuvas väikeses metsas sõbralikult head hundid, kes arvestavad ka kõige väiksemate loomadega.

Helin Tikerpuu

Kolm marki

Johannes Ööpik Tartu Raatuse Gümnaasiumi 6a klassist

III koht

Elas kord üks vana vares Ronka. Teda kutsuti mõnikord Hulgimüüjaks, sest tema käest võis saada igasuguseid tarvikke asju ning palju odavamalt kui poest. Paljud arvasid, et ta oli selle nodi kokku varastanud, kuid nii see tegelikult polnud. Ronkal oli lihtsalt vedanud oma sugulastega, keda oli nii palju, et sünnipäeval pidi vares lausa viisteist torti korraga ostma. Paljud Ronka sugulased nimelt töötasid poodides, kus jäi tihti palju kaupa üle ja selle sai ta omale kaubelda. Vares Ronka oli ikka päris kaval lind, sest oskas asju peaaegu alati niimoodi ajada, et tal isiklikud kasud sees oleksid.

Ühel ilusal päeval, parasjagu Ronka järjekordse müügiretke ajal, juhtus aga midagi väga kummalist. Ta majast oli kadunud kolm hinnalist marki. Need oli Ronka ise oma margikoguse muretsenud. (Märkusena olgu öeldud, et vares oli markide järele täiesti hull!) Kohe, kui ta markide puudumise oli avastanud, läks lind endast päris välja. Aegamööda rahunedes sai Ronka aru, et ei saa olla juhtunud muud, kui et margid on vanalt vareselt labaselt pihta pandud.

Aeg oli hakata detektiiv Ronkaks, kes pättidele armu ei anna. Kõigepealt otsis ta asitõendeid oma toast ja sai mõnede udusulgede järgi aru, et seal oli käinud ta kaugel sugulane Rihard, keda ronka polnud kunagi usaldanud. Rihardiga olid nad ammu aega tagasi ühes klassis õppinud ja juba siis toppis kaval linnulaps oma taskud Ronka pliiatseid ja kirjaklambreid täis. Üleüldse oli see Rihard üks kriminaalne mehike, kellel olid haraka kombed. Ronka läks otsejoones Rihardi poole ja küsis keerutamata: „Kas sina oled mu markidele tiiva peale pannud?” Rihard, kes sellest väljendist hästi aru ei saanud, vastas: „Ei mina tea su markidest midagi, klassivend! Küsi parem Petsi käest, tema tegeleb kunsti ja säärase asjadega.”

Mis Ronkal üle jäi, pidigi oma arvutihullu nõbu Petsi juurde minema, kes oli oma mõttetute Facebooki naljadega Ronka täiesti ära tüüdanud. Kuid nõbu ei olnud eelmisest targem ja soovitas Ronkale: „Mine minu iidvana mammi juurde, tema teab kõike.”

Petsi mammi proua Piiu, kes oli tõesti vana, pödes juba mõnda aega kliinilist reumat ja seetõttu harva lendamas käis, oli muidu üsna usin eideke. Oma kaugest sugulast nähes tulid talle alati heameelest pisarad

Heilin Tikerpuu

silma. Suurest rõõmust puhevil sulgedega Ronkat kuulates kraaksatas ta mõne aja pärast elutargalt ja südame-rahus: „Ma tahtsin ainult head! Tahtsin oma kallile Ronkakesele kinki teha, sulle meeldivad ju margid.”

„Oh issand, sa varastad minult mu lemmikmargid, et need siis mulle sünnipäevaks kinkida?!” kraaksatas Ronka ehmunult.

Mammi ainult muheles: „No mul on juba lapsest saati väga kehv taipamine, mis mind ennastki vahel vihastab.”

Ronka ei pidanud mammi peale pikka viha. Ta oli oma müügireisidel aru saanud, et linnud võivad väga erinevad ja teinekord kummalisedki olla. Peamine oli see, et Ronka sai oma margid tervelt ja sünnipäevale kohase pidulikkusega kätte ning imetleb neid vist praegugi.

Tuuli Tomingas (Kullo Kaleviti näituste arhiivist)

* * *

Pilv, sa pilv seal taevarannal,
kes küll sulle ilu annab?

Sina ise oled see!
Silma paistad minule,
pisike kui nõobivari, ümmargune nagu mari!

PILVEDEL ON LIHTNE

Pilvedel lihtne on teisi hakata jäljendama,
kuid nad seda ei tee,
sest see oleks jama.

Nende meelest on lihtsalt taevalik,
kui igavaks ei lähe igavik!

Ma ei tea,
kuidas pilvede käes kergelt sujub
võtta äkki kas looma või eseme kuju:
saada maoks, kitseks, koogiks,
autoks, puuks, luigeks, kahvliks,
karahviniks või tooliks,
harakaks või žirafiks.

Kord tundsin ma pilvi,
kes nüüdseks said lauluks.
Üsna nukraks, kuid mitte banaalseks
pilvede ballaadiks.

See kõlas nii kaunitl,
et pisaraid voolas,
siis äkki ta kadus sootuks.

PILVEDELE MEELDIB MAITSVALT SÜÜA

Nad söövad tuuletaskuid
ja udusalatit,
õhetava päikeseloojangu kreemi.

Mõnele pilvele meeldivad
rohkem jääliustike molluskid
või kõrgmägedes kasvavad marjad.

Vahel mäkuvad nad udukangastesse,
kõnnivad mööda põlde ja metsi,

ning nopivad näiteks mustikaid, pohli,
vaarikaid.

Ja söövad need sealsamas ära ega hakka
midagi koju tassima.

Autori loal tõlkinud Guntars Godinš ja Leelo Tungal

MÕNED PILVED SÜNNIVAD LÄTIS

Juris Kronbergs on väga mitmekülgne mees: ta on õppinud maailma-
kirjanduse ajalugu ja põhjamaade keeli, mänginud rockbändides,
töötanud diplomaadina, ning luuletusi kirjutab ta koguni kahes keeles.
Ühtviisi vabalt valdab Juris läti ja rootsi keelt, sest ta on sündinud
Rootsis läti pagulaste peres. Nagu paljud eestlased, nii ka lätlased
põgenesid 1945. aastal kaluripaadidega mere taha, ning muidugi
õppisid nende lapsed rootsikeelsetes koolides. Juris pidas siiski au
sees ka oma esivanemate keelt ning praeguseks on temast saanud
kuulus läti luuletaja. Juris Kronbergsi võis näha ja kuulata
17. mail Eesti Lastekirjanduse Keskuses „Luulesõidu“ üritusel.
Siinsed värvid on pärit Juris Kronbergsi luulekogust „Pilvede raamat“.

EESTI LIPU ALL SÕITEV LAEV

Greetel Kala Nõmme Põhikoolist

Üle laksuva rannavee
näen mere peal valgeid purjesid.
Läbi tormide, tähtede kaudu
on kodutee lõpuks nad leidnud.
Ootan hetke, mil rannale maabub
Eesti lipu all sõitev laev.
Pikalt teelt nad tagasi jõudnud,
et anda me südameil´ rahu.

VESI

Enrico Orobko Viljandi Paalalinna Gümnaasiumist

Ema peseb pesu veega,
isa paneb kohvi keema,
õde veega mängib vannis,
vihmavesi jookseb rennis.

Mamma kastab veega lilli,
venna pritsib, lähme tülli.
Ujuda mul meeldib meres,
vett on isegi mu keres.

Veel on ikka kullahind,
seda vajab iga hing.
Kuju tuleb arve väike
vähem vett ja vähem näite.

KAPTENITE TOPTEN

Leelo Tungal

Teab igamees, kui kõva mees on kapten.
Kuid kus on kirjas kaptenite topten?
Ei kuulutata nüüd, ei öeldud varem;
et kes on kaptenitest kõige-kõige parem.

Hea kapten selle peale ainult naerab:
„Las mõni bänd topteniga end vaevab –
ei tehta kaptenitest nüüd, ei tehtud enne
küll õnneks mingeid tobedaid toptenne!
Kõik teavad: iga kapten omas laevas
on tiptop juht ja pop kui jumal taevas!“

Lauriis Pihu (Arte Gümnaasium)

KAPTEN

Montenegro kirjanik Dušan Durišić

Võimsa laeva „Mürsik“ kapten olen tänasest ma.
Ei pool üheksa mind mingi
eraisik aja sängi
Kapteneid ei kamandata: „Kõrvu tuleb pestal!“
Lugupeetud kapten teab ju väga hästi ise,
kas ja millal võtab ette kõrvapesemise!

Kaptenile kuuletub nii tüürimees kui madrus,
keegi pahaselt ei kilju,
kui sööb kapten vaid puuvilju
ega songi lusikaga pudrus nagu adrus.
Kapten sööb vaid magusaid ja makkamööda roogi –
igavaid ja tüütuid toite talle kokk ei toogi!

Nüüdsest iga ilmaga võin üksi õue minna –
olgu tuules, olgu tormis,
kapten alati on vormis,
sest et nohul sissepääsu keelab oma ninna!
Ja kui vapper kapten koju jõuab üle mere,
teda rõõmuhüüetega tervitagu pere!

Tõlge: Leelo Tungal

HIRMUL ON SUURED SILMAD

KIRJUTAVAD TALLINNA KRISTIINE GÜMNAASIUMI 2. C KLASSI ÕPILASED

Evi Schulis (Kose Kunstikooli arhiiv)

TERRORIST LUCKY

Ma kardan oma koera Luckyt, sest ta on terroristi moodi. Ta hüppab mulle peale ja hammustab mind ja lööb mind käpaga. Tihti võtab koer minust kusagilt lõugadega kinni ja lahti ei lase. Ta on ainult ühe aastane, aga nagu terrorist.

Madis Kütt

MINU HIRMUD

Kõrgus. Ma hakkasin kõrgust kartma kui olin 5 aastane. Olin sõbrannal Põltsamaal külas. Seal olid Põltsamaa lossi päevad. Seal oli üks kõrge torn. Läksime sinna sisse. Jõudsin tippu ja tundsin, et mul hakkas paha. Jooksin alla ja mul oli parem. Nüüd ma kardangi kõrgust. Putukad. Ma kardan putukaid. Ma kardan neid väikesest peale. Kõige rohkem hirmutavad mind ämblikud. Ma kardan väikesi ämblikke ja pikkade jalgadega ämblikke. Mulle ei meeldi nende jalad ja see, millised nad välja näevad.

Tuuli Alliksaar

HIRMUTAV KODU

Mina kardan oma kodu. Öösel on pime ja kummitab. Sa ärkad üles ja vaatad pimedusse. Ja siis näed, et keegi kõnnib sinu toa poole. Aga see ei ole sinu ema ega isa. Need on nagu vaimud. Sa kuuled mingeid hääli oma mõtetes. See on jube.

Ükskord nägin öösel ainult korraks ühte vaimu, kes oli mees. Ta oli valge ja vaatas ema asju. Hirmus!

Anet Angelika Koskel

HIRM

Ma kardan 3-aastasest alates tuld. Ma kardan tuld siis, kui mu vanaema, õde või isa seda teevad. Mul tekib tunne, et maja põleb. Vanemad õed ja vennad ähvardavad mind tulega.

Ma kardan veel maailma lõppu, sest siis suren mina, minu pere ja terve Maa. Mul on nii kahju, kui maailma lõpp tuleb. Me jääme sellest ilusast elust ilma. Mulle ei meeldi raamat „Ahjukoll ja teisi lugusid”, sest see oli hirmus ja ma kartsin üksi seda raamatut lugeda. Kui ma teadsin, et olen üksi, siis hakkasin nutma. Mul oli tunne, et kõik tegelased tulevad minu juurde – ussikuningad, külmkingad, kratid, vanapaganad, kes võtavad näpust verd.

Joana Semper

KUMMITUS

Kummitust kardan ma sellepärast, et ta võib mind hädaohtu seada. Ta kummitab mu kodus iga päev. Ükskord mu sõbra juures oli näha, mida kummitus teha suudab. Ta võib salvrätikuid lennutada, lambi põlema panna, võtta kausi köögikapist ja selle diivanile asetada.

Rasmus Lindau

KRÕBIN

Ühel õhtul olin voodis ja lugesin raamatut. Korraga kuulsin krõbistamist. Keegi oli roti söögikausi juures. Mulle tundus, et seal on mingi zombi. Vahel vaatan telerist õudseid filme, siis näen neid filme unes. Ma kartsin nii väga. Tegelikult oli see minu lemmikloom rott Muska.

Margit Kunnus

HIRMUD

Ma kardan pimedust juba lapsest saati, sest mulle meeldib olla valguse käes. Veel kardan, et mu sõbranna läheb Rootsi. Ma kardan, et ema ei saa üüriraha ära maksta.

Anete Erm

Piiga pillimaias

Kädi Ootsing Tartu Kivilinna Gümnaasiumi 7. e klassist

Leelo Tungla eriauhind

Elasid kord eit ja taat, kellel oli kergejalgne tütar Piiga Pillimaias. Aga tütarlapse vanemad olid õnnetud, sest last oli tabanud Pahareti needus. Kui aga kuskil pill mängis, hakkasid ta jalakesed iseenesest tantsima. Õnnetud vanemad kannatasid aasta, kannatasid teise ja tükki kolmandatki, siis hakkasid abi otsima. Ei teadnud, mida teha, kellelt nõu küsida. Küll otsisid vanemad abi nii siit kui sealt.

Kuulsid kord tuuletarga soovitusi, kuhu pöörduda. Käidi Targa Tohtri juures. See kuulas õnnetute vanemate juttu, segas mikstuure ja salve ning käskis kolm korda kolm aastat neid tarvitada. Ei aidanud saadud salvid. Mindi Õiglase Õpetlase juurde. See kutsus kokku targad linnud ja nutikad loomad, pidas aru mitu päeva ja lõpuks jagas palju õpetusi, et mida teha ja kuidas olla. Käskisid isegi lapsekese kõrvad vaha täis valada. Nende seletused jäid tulemuseta. Siis mindi Kena Koolmeistri jutule. See taipas kohe, et mängus on Pahareti vembud: lapsele antud anded, mida teistel oli vähe. Lohutanudki vanemaid ja õpetanud: las aga lapsuke tantsib, kuni jalad jaksavad, küll ükskord tuleb aeg, mil pill enam ei piina.

Vanemad jäidki paremaid päevi ootama. Küll sokutati lapsele tropikesi kõrva, et pilli ei kuuleks – aga ei midagi. Küll osteti suuremad sussid, et jalg kiiresti ei kerkiks – aidanud seegi. Jäigi üle ainult oodata. Lapsukene ise muutus iga aastaga rõõmsamaks. Pahareti tembud olid halvemad vanematele kui temale. Piigake küll ei käinud külas pilli kuulamas, vaid eelistas metsas linnulaulu imetleda. Aga siingi kippusid jalakesed keksima. Sellest ei tihanud ta vanematele rääkida.

Tuli kord külasse Tore Torupillimängija. Kui noormees mängima hakkas, nägi ta, et inimesed kuulavad rahulikult tema mängu. Ainult Piiga Pilliarmas ei seisnud kuidagi paigal. Noormees mõistis kohe Piiga piina. Ta oli varemgi kohanud Pahareti needuse ohvreid. Noormehel oli kohe tarkus taskust võtta. Ta lausus lahkesti: „Piigakene, pea piiri!”

Ja oh imet! Kui torupill mängis, liikusid küll Piigakese jalakesed, aga ainult siis, kui neiu ise soovis. Ja sellest ajast lõppes imeväel neiu needus. Piiga Pillimaias hakkas tantsima ainult selle pilli järgi, kellele kuulus ta süda.

Vanemad olid rõõmsad ega teadnud, kuidas Toredat Torupillimängijat tänada. Noormees küsis neiu endale seltsiliseks, ja nii nad koos ilma avastama tõttasid. Ja kui nad veel surnud ei ole, tantsivad ja mängivad nad kenasti vaid siis, kui süda lustib.

Britta Lota Virolainen? (Tartu Kivilinna Gümnaasium)

Leelo Tungal

TÄNAPÄINE TIRTSULUGU

Sipelgas, see ürgselt töokas,
terve suve hoolsalt töötas:
tahtis kokku kanda ta
maja koos verandaga.

Sipelgal käis kõva töö nii
terve suve koidust õõni.
Õõsel pihku itsitas,
nähes, kuidas ritsikas

lõbusasti keset lilli
laskis laulu, mängis pilli.

Sipelgas, see ürgselt töokas,
terve suve hoolsalt töötas –
juba pime oli väljas,
ikka kõndis, okas seljas.
Viiuliga rohutirtsu
nähes tõmbas nina kirtsu:
„Elu – see ei ole nali!
Oota vaid, kui tuleb tali!”

Sipelgas lõi maja üles,
ritsik istus, tšello süles.
Sipelgal sai seina riul,
ritsik mängis, õlal viul.
Sipelgas kui kappi tassis,
ritsik müttas kontrabassis.
Vedas üks elektriliini,
teine mängis mandoliini.

Aga elu pole nali!
Tuli tali, vali tali!
Sipelgas on majas uues,
vildid jalas, vatikuuës.
Kuid mis juhtus ritsikaga?
Mis seal ikka itsitada:
tema lendas lõunamaale,
esineb kesk kontsertsaale.

Tema kaunist pizzicatost
aimub ritsikate saatust...
Kuid ta väiklane ei ole –
suveniiriks sipelgale
toob ta matadoorimantli,
uued hantlid ja tarantli.

Johann Mürk (Tartu Erakool)

Nataly Kade (Tartu Erakool)

* Illustratsioonid tehti Tartus
Prima Vista kirjandusfestivali ajal.

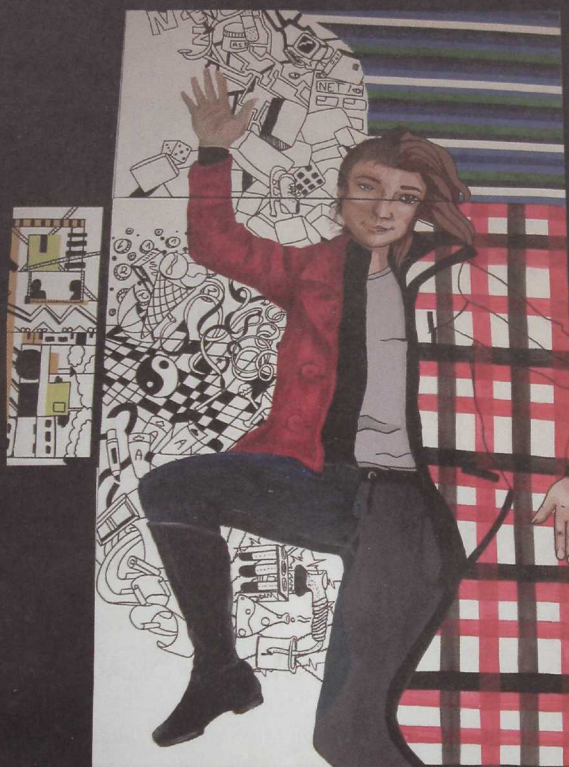
PELGULINNA GÜMNAASIUMI LÕPUTÖÖDE NÄITUSELT

GALERII

Tanel Oja

Elsa Pärna

Grete Raudam

Liisi Sõrmus

Glen-Ander Popovič

Karl Oskar Joosep Nurm
(Mustamäe Laste
Loomingu Maja)

DRAAKONILUGUSID JÕGEVALT

Pajatab Jõgeva Gümnaasiumi 4a klass

MAXIMUSE SUUR SOOV

Elas kord draakon nimega Maximus. Ta läks lendama ning sellel aja mõtles ta, et tahaks olla sinine. Aga tema oli hoopis punane. Järsku jäid ta tiivad seisma ja ta kukkus vette. Kui ta sealt välja tuli, siis oligi ta siniseks muutunud. Ta vaatas end ja ütles: „Vesi on minu värvi teiseks muutnud, mu soov läks täide ja ma olen nüüd sinine.” Nii saigi temast Sinine Vesidraakon.

Marcus Mardimäe

RÜÜTLITE LAHKUMINE

Elas kord draakon Skrym. Tal oli laps Sky. Nad olid sinised nagu vesi. Ühel päeval käisid rüütliid jahil. Draakon märkas rüütleid ja läks Skyga koopasse, kuid oli hilja. Rüütel märkas teda ja jooksis kohe draakoni juurde. Draakon võttis hoogu ja purskas suure laine rüütli peale. Rüütliid jooksid ruttu minema ja ei tulnud kunagi tagasi.

Kaitel Raik

EMADRAAKONI ELU

Elas kord emane draakon, kelle nimi oli Sklaa. Ta pidi kogu aeg oma poegadege tegelema, oma suuga vaenlased minema hirmutama ja poegi toitma. Ühel päeval mõtles emadraakon: „Ma olen lapsi kasvatanud 13 aastat. Nüüd tuleb nad enda juurest ära ajada.” Ta hirmutas pojad enda juurest minema ja nii alustasid väikesed lohed iseseisvat elu.

Brigita Ottson

FREDI EI NUTA ENAM

Elas kord draakon nimega Fredi. Talle ei meeldinud üldse oma värv. Ühel päeval, kui Fredi ärkas, nägi ta, et ta hammas loksus. Talle ei meeldinud see hammas kohe üldse. Ta loksutas oma hammast kogu aeg ja kui see ära tuli, hakkas Fredi valust nutma ning ta suured pisarad kukkusid maha. Sinna tekkis väike loiguke, kus oli kärbsel hea sulistada. Fredi ise aga arvas, et see on unenägu ning läks magama. Hommikul ärkas Fredi üles. Ta nägi karbis oma hammast, aga ta ei olnud enam kurb. Vastupidi. Ta oli rõõmus, sest kui ta peegli ette läks nägi ta, et oli nüüd sinine, mitte lilla.

Liisbeth Kesamaa

VÄSIMATU DRAAKON ALEKSANDER

Elas kord draakon, kelle nimi oli Aleksander. Ta oli väga sõbralik ja alati oli ta rõõmus. Eriti siis, kui ta sai õppida. Aga ta ei mänginud peaaegu üldse. Ühel päeval õppis Aleksander hommikust õhtuni ja isegi söögi tõi enda tuppa. Ühel päeval ütles ema Aleksandrile: „Puhka ka ometi! Sa võiksid vahel mängida natuke.” Aga Aleksander vaidles vastu: „Ma ei taha mängida, õppimine on lõbusam. Ma saan homme õpetaja käest viie plussi. Pealegi saan ma palju targemaks kui keegi teine.” Ja nii saigi ühes väikesest draakonist suur ja tark draakon.

Sissi Venno

Mai Zernask

Jaanikuine hommik maakodutalus oli päikeseline nagu ikka. Läksin õue silmi loputama. Jaanisauna veed olid veel kausis. Ega siis suitsusauna vett saa kraanist – ikka pangest ja kausist.

Asusin silma peale vett panema, kui nägin kausis linnupojkest. Haarasin pojukese pihku ja hakkasin sooja hingeõhku peale puhuma, aga ei midagi. Puhun ja puhun, aga jalakesed ikka sorakil ja pea norus.

Jooksin linnulapsega tupp ja kuivatasin teda mitme pabersalvrätiku vahel, ikka sooja hingeõhku peale puhudes, ja äkki ta liigutas ootamatult – mu visadus oli võitnud!

Mida kuivemaks pojuke sai, seda enam näitas eluvaimu. Tõin rehe alt laastukorvi ja panin ta paberile kuivama – kulus tükk aega, enne kui ta enam-vähem elule turgutus.

Toimetasin oma toimetamisi edasi, teda kord-korralt vaatamas käies. Kuna mul on alati fotoaparaat kaasas, siis tegin oma linnupoja kosumisest terve pildiseeria. Juba ta istus mu pihule ja tegi kingituseks väikese tõrtsu mu pihku. Panin ta pesa lähedale rehetare savisele seinale kosuma ja emale endast märku andma.

Ühtegi heli linnupoja suust ei tulnud, aga ta sirutas end välja ja liigutas iga emaslinnu häälightsuse peale.

Emalind lendas küll pessa, aga mitte pojukese juurde. Ta peatus pesunööril, ussike nokas, mitmeid kordi, aga ei huvitunud minu pojast kordagi. Tean ju, et emaslindu mõjutab instinktiivselt poegade avatud nokkade rivi.

Otsustasin siis ise püüda sääski ja kärbseid, aga lind ei teinud nokka lahti. Jäi loota vaid emaslinnule.

Läksin abikaasale appi vihtu tegema. Käisime „last” mõlemad aeg-ajalt üle vaatamas, aga seal ta istus ja istus... Peast käis läbi mõte, et äkki peaks ta tagasi pessa panema, et siis emaslind ehk toidab teda. Päeva jooksul sadas ka paar head sahmakat vihma, aga meie tibu oli räästa varjus kuiv. Kuid teadsin, et ilma toiduta ta nagunii ellu ei jää...

Õhtu eel panin ta lõpuks pessa tagasi, aga siis ei juhtunud enam midagi. Ei tulnud ei emaslind ega kostnud ka pesast piiksugi. Kas tõesti olid kõik mu pingutused asjatud? Pidin aduma, et loodusel on oma reeglid. Kui sind saadetakse suurde ilma, siis pead olelusvõitluses kas võitma või alla jääma... Olin nii püüdnud ja lootnud jaani-imele, aga loodusel on oma seadused, mis pole inimese otsustada – ellu jäävad vaid kõige tugevamad.

Ja ometi tunnen ikka veel pihus sooja linnupojkest, kes mu hingeõhust elule ärkas...

PRUUNSELG- PÕÕSALIND

Peep Veedla jutt ja pildid

Teda jätkub kõikjale. Alates sellest, kui ta mai keskpaiku Aafrikast naases. Tõsi küll, metsas teda üldjuhul pole, vaid ikka seal, kus on avarust ja põõsaid. Põõsalinnud vajavad põõsaid. Olgugi et üks arvukamaid nende seas – pruunselg-põõsalind – lepib vähesega. Temale piisab teinekord vaid üksikust põõsakesest keset põldu. Aga seda vilgast linnukest kohtame ka parkides, aedades ja kalmistutel. Kohtame tihti, sest ühtekokku pesitseb pruunselgi meil kesktlābi kolmveerand miljonit paari. Seda on rohkem kui enamjagu linnuliike. Just seepärast tasubki teda ka tundma õppida.

Iseenesest pole lihtne tundma õppida linnukest, kel väga erksaid tunnuseid pole, kuid hoolikal vaatlusel on ta siiski täitsa „oma nägu”. Linnu selg on roostepruun, pea hall, kurgualune valge ning alapool kreemikas. Ta on pidevas liikumises ning oma lühikest laulujuppigi esitab kord siin, kord seal, vahel ka kaarjal mängulennul ühelt põõsalt teisele. Laul on vaid paarisekundiline krigin, justkui üks lühike lause. Aga kuna ta seda esitab sageli, jätab see mulje suurest jutukusest. Ja üldse jääb pruunselg-põõsalinnust mulje kui aktiivsest tiivulisest, kellel on kogu aeg tegemist ja kogu aeg

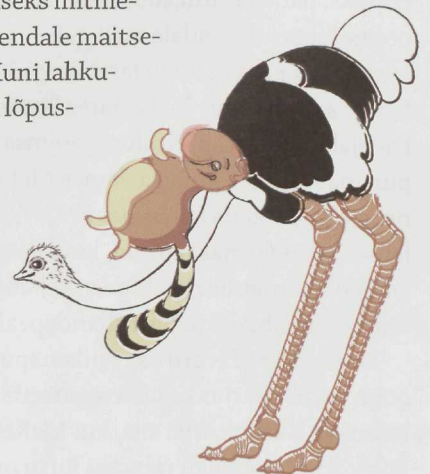
Ta on pidevas liikumises ning oma lühikest laulujuppigi esitab kord siin, kord seal, vahel ka kaarjal mängulennul ühelt põõsalt teisele. Laul on vaid paarisekundiline krigin, justkui üks lühike lause.

midagi öelda. Eriti jutukaks ja paljusõnaliseks muutub pruunselg-põõsalind pesitsusperioodil, kui juhtume tema poegade lähedusse. Siis ta mõistagi enam ei laula meile, vaid pahandab kord „väd-väd-väd...” hoiatushäälistsustega, kord tšekkides: „Tšek-tšek-tšek...” Ja kui asi väga tõsiseks läheb, siis kisub hoopis kärinaks „kärrrrrrrr-rt-rt-rt...”

Aga see kõik tuleb hiljem. Esialgu on vaja sel agaral laululinnul kaasa leida. Kuna tavaliselt saabuvad emalinnud mõnevõrra meestest hiljem, asub isalind pulmadeks ettevalmistusi tegema. Peale pesitsusterriotooriumi väljavalimist ja lauluga märgistamist võtab pruunseljapapa ehitustööd ette. Ta meisterdab mitu majakarkassi ehk mängupesa, kõrtest ilma vooderduse- ta kausikesed. Kusagile oksarägusse või rohu sisse või madalale põõsasse. Ja kui siis mõni kaunitar kohale jõuab, asub mehike selle ees edvistama, oma meistri- klassi näitama. Enamasti hakkabki mõni ehitis pruunseljamammale meeldima ning ta ehitab selle lõpuni. Ehk siis – teeb siseviimistlustööd. Selleks kasutab ta peeni kõrsi, kuiva rohtu ja jõhve.

Enamasti saabki pesa valmis just juunikuus ja peagi muneb emalind sinna umbes viis rohekat laigulist muna. Nende haudumisega tegeldakse kordamööda, aga naispoolel on suurem roll. Teadagi – mees peab ju ka laulmiseks aega leidma! Kui pesa ligidusse peaks mõni kahtlane sell sattuma, püütakse seda vigast teeseldes eemale meelitada. Haudumise lõpuperioodil ei raatsi pruunselg kuidagi enam pesalt lahkuda ja siis võime suisa ehmuda, kui lind viimasel hetkel peaaegu et jala alt minema vupsab.

Poegade pesaelu saab olema lühike. Esimestel päevadel soojendavad vanalinnud neid kordamööda peaaegu pidevalt, seejärel möödub nädalajagu päevi pesas omapäi toidunokatäisi oodates, kuni enne kahe- nädalaseks saamist ollakse juba pesa minevikku jätnud. Normaalolukorras lahkutakse pesast tosinapäevaselt, aga hädaohu korral juba mõned päevad varem. Ja siis on linnuvanematel seda rohkem tegemist, et maiuspala- dega iga lapsukeseni jõuda. Maiuspaladeks on pruunselgadel mitmesugused putukad, sealhulgas ka lehetäid. Liha teeb teatavasti tugevaks ja nii ei võtagi pisi- pruunselgade mehustumine enam pikka aega. Noored alustavad peagi hulguelu ning hakkavad tasapisi lõuna poole liikuma. Oma kohustused täitnud lapsevanemad saavad aga nüüd mahti hinge tõmmata ning kasutavad seda võimalust ka maiustamiseks. Nimelt armastavad pruunselg-põõsalinnud suve teises pooles putukatele vahelduseks mitme- suguste marjadega endale maitse- elamusi pakkuda. Kuni lahku- miseni, kui augusti lõpus- septembri alguses Itaalia, Balkani või Pürenee pool- saare kaudu suund mustale mandrile võetakse.

SALAPÄRANE LAMBAVARAS

Läbi sajandite on koerad olnud inimesele mitte ainult seltsilisteks, vaid ka töökaaslasteks. Uus-Meremaal, mis on maailmakuulus oma villa- ja lambalihatoodangu poolest, töötab praegugi kuussada tuhat tublit karjakoera, kelle hoole all on üle kuuekümne miljoni lamba. Väidetakse, et üks korraliku väljaõpetuse saanud koer teeb ära saja inimese töö.

Igal aastal korraldatakse võistlusi, et parimatest parimaid karjavalvureid välja selgitada ja premeerida. Kuid kuulsamatest kuulsaimaks on Uus-Meremaal jäänud kutsa, kes elas ja tegutses enam kui poolteistsada aastat tagasi, ehkki tollal oli **Friday** (ehk Reede) lambakasvatajale pinnuks silmas.

Nimelt hakkasid 1850ndatel aastatel seal kandis äkki lambad sõna otseses mõttes karjakaupa kaduma. Kuidas ka määgijatel silma peal ei hoitud – ikka oli iga natukese aja pärast mõnikümmend lammast hommikuks karjamaalt kadunud, nagu oleks kits sabaga lõõnud. Lõpuks, pärast mitut suuremat lambavargust, võttis politseiseersant endale abilisteks paar maoripoissi, ning leidis pika otsingu järel vargad ühes üsnagi ligipääsmatus orus lõkke ääres istumas. Üks neist oli kahejalgne – Šoti päritoluga, võimsa kehaehitusega punapäine mees nimega James McKenzie, ning teine neljajalgne – kena karjakoer Friday, keda oli küll karjamaadel jooksmas nähtud, kuid kes seni oli tabamatuks jäänud. Asitõendeid polnud vaja kaugelt otsida – sealsamas lähedal ööbis tuhandepealine lambakaril!

Friday oli sedavõrd osav pikanäpumees, et ta oskas ööpimeduse varjus ka üksi tegutseda. Mitmedki lambakarjad läksid kaotsi siis, kui McKenzie ise mõnes külakõrtsis kohaliku rahvaga juttu puhus – 1849 Šoti-

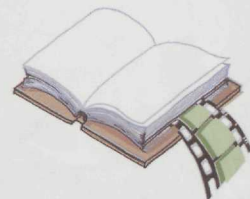
maalt Austraaliasse ja sealt Uus-Meremaale rännanud Jamesi inglise keel polnud küll laitmatu, sest ta emakeeleks oli gaeli keel, kuid omad asjad sai ta siiski aetud.

Samal ajal aga ajas ustav karjakoer kahe lambavarga ühiseid asju, olles uttede koondamisel ja juhtimisel osavam kui mõnigi farmer. Võimalik, et James McKenzie oli Friday juba Šotimaalt kaasa toonud – igatahes võttis koer kuulda ainult gaelikeelseid käsklusi. Neid aga täitis ta imekspandava täpsusega!

Kohtupingis eitas McKenzie oma süüd ja jäi seejärel tummaksi sinnamaani, kui nõõri otsas talutati saali Friday, kes niutsudes peremehe juurde kippus. Turske ja karmi mehe silmadesse tulid pisarad ning McKenzie võttis süü omaks, paludes, et ta saaks vangistusse ka koera kaasa võtta. Seda talle siiski ei lubatud – Friday viidi kusagile lõunapoolsesse kanti, kus ta olevat saanud rohkesti andekaid järglasi.

McKenzie´le mõisteti karistuseks 5 aastat sunnitööd, kust tal kohe õnnestus põgeneda. Tema tagaotsimiskuulutused on säilinud, ning nende kaudu teataksegi, et tegu oli umbes kolmekümne viie aastase suurt kasvu punapäise habemikuga, kes eelistas kõnelda gaeli keelt. Mees küll tabati, kuid vabastati siiski enne aasta möödumist ning sestpeale pole temast enam mingeid andmeid – arvatakse, et ta pöördus tagasi kodumaale.

Kõigile tublidele neljajalgsetele karjavalvuritele püstitasid uusmeremaalased kena borderkollil kujuga ausamba. Seda kanti, kus šotlane Friday´ abiga „suuri tegusid“ tegi, kutsutakse aga siia maani McKenzie´ piirkonnaks ning mehest ja ta koerast pajatatakse lauludeski: <http://folksong.org.nz/mckenzie/trad.html> Välisajakirjanduse põhjal **Alma Stern**

Pisiasjad annavad elule värvi

Maikuu esines vene kirjanik **Grigori Oster** Tartu kirjandusfestivalil Prima Vista ning külastas ka Tallinna. Just selleks ajaks avaldas kirjastus **Varak** vaimuka kirjaniku raamatu „**Muinasjutt pisiasjadega**“, mille tõlkis **Ilona Martson** ja illustreeris **Rein Lauks**. Tegu on raamatuga, mis on täis naljakaid sekeldusi ja seiklusi ehk pisiasju, nagu pealkirjas öeldakse. Võtkem näiteks kas või loo sulidest, kelle püssikuulidel elavad räpased mikroobid.

*

Ora ja Kuppel sidusid müüja ruttu kassa külge kinni, toppisid talle suhu vahvlitoridi „Üllatus“.

„Nüüd ei hakka ta nii peagi appi hüüdma!“ lausus Ora ja peitis püstoli taskusse.

Räpase püstoli sees istuvad mikroobid sülitasid pettunult maha ja lonkisid mööda kuuli laiali. Sulid kühveldasid kõik kotti: tordid, sefiiri šokolaadis, pastilaa, kommid, sajakesed, marmelaadi, moosipurgid ja koogid – korvikesed, beseed, ekleerid, napoleonid, kreemitorukesed. Minuti pärast olid kõik riulid tühjad. Kuni Ora närviliselt kotti kinni sidus, ladus Kuppel kiirustamata viimasest purgist püksitaskusse moosi.

„Mitu korda ma olen sulle öelnud,“ ütles närvis Ora, „ära pane moosi taskusse. Kuidas sa selle pärast kätte saad!“

„Lusikaga!“ vastas Kuppel rahulikult ja näitas Orale spetsiaalselt selleks kodust kaasa võetud teelusikak.

Elevant teeb ilma

USA kirjaniku **Kate DiCamillo** raamatutest on eesti keeles varem ilmunud kolm teost: „Lugu hiirest nimega Despereaux“, „Kõik Winn-Dixie pärast“ ja „Tiiger virgub“. Nüüd avaldas kirjastus **Draakon & Kuu** veel ühe DiCamillo kütkestava raamatu. Jutustuse „**Mustkunstniku elevant**“ peategelane, orb Peter Augustus läheb ennustaja juurde murega, kas ta öde on veel elus. Vastusega „Elevant! Elevant viib su kohale!“ ei oska poiss esialgu midagi peale hakata, kuid peatselt käivitab elevant tõepoolest põneva sündmusterea...

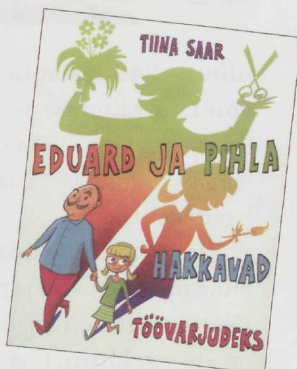

*

Elevant muutus Baltese linna elanike jaoks kinnisideeks. Turuplatsil ja ballisaalides, lautades ja kasiinodes, kirikutes ja väljakutel – igal pool aina „elevant“, „elevant, kes tuli läbi ooperimaja katuse“, „elevant, kelle mustkunstnik välja võlus“, „elevant, kes aadlidaami sandiks tegi“. Linna pagarid hakkasid valmistama suurt lapikut kreemitäidisega kooki, millele puistati peale kaneeli ja suhkrut, ning panid küpsetisele nimeks elevantikõrv ja inimestel ei saanud sellest küllalt. Põneva raamatu on illustreerinud Yoko Tanaka.

Kelleks saada?

Neile, kes ei ole veel leidnud meelepärast ametit, mida võiks kooli lõpetades õppima hakata, on abiks kirjastuse **Koolibri** uus raamat „**Eduard ja Pihla hakkavad töövarjudeks**“, mille kirjutas **Tiina Saar** ning illustreeris **Joonas Sildre**.

Vanaisa soovis lapsena saada vedurijuhiks ja laevakapteni, Pihla aga ei tea, kelleks hakata. Kolmesena tahtis saada ehitusmeeseks, nüüd aga asub ta koos vanaisaga töövarju mängima, et ameteid tundma õppida. Raamatu sabas on küsimused, kontrollimaks, kui tähelepanelikult keegi jutte luges.

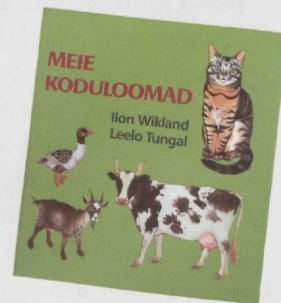
*

Emma nihutas end Pihlale lähemale, võttis tal õrnalt ümber kinni ja päris: „Meie väike kangelane, sina tegid ju üle kümne ametiga tutvust. Kas oled nüüd otsustanud, kelleks suurena saad?“ „Jah,“ vastas Pihla tõsiselt, „nagu vanaisa ütles, jäägu igaüks oma liistude juurde.“

Missugused on Pihla meelest tema „liistud“, seda saad teada, kui raamatu läbi loed.

Väikeõele ja – vennale

Ilon Wikland on mitmele põlvkonnale tuttav kui Katuse-Karlssonile, Bullerby lastele ning paljudele teistele Astrid Lindgreni raamatutegelastele kuhu andja. Samas on ta joonistanud väikesi vahvaid raamatuid ka kõike pisematele. Üks neist, „**Meie koduloomad**“, ilmus hiljuti **Tammerraamatu** kirjastuse kaudu. Tegu on meie oma kandi koduloomadega, keda linnamudilased ehk pole kohanudki. Piltide juurde kirjutas värsid **Leelo Tungal**. Põssa kohta öeldakse näiteks nii:

Väike põrsas müttas mudas, ise kiitis: „Emma lubas!“ Kui on emaks siga, ega tema tuhnimist ei sega...

LAHE VAHETUND

Maire Sirel,
tervisepsühholoog

PÕLTSAMAA ÜHISGÜMNAASIUMIS

Õhinal õue! Nii suurt kooliõue kui Põltsamaal pole küll vist kusagil mujal! Põltsamaa Ühisgümnaasiumi koolimajad ja kooliga seonduvad hooned on otsekui omaette linnaosa, hajusalt hargnenuna piki **Põltsamaa jõe** vasakut kallast. Lisaks rohkele rohelusele on koolipere kasutuses ka **iidne mõisapark**, mis koos taimede kollektsoonaiaga võtab enese alla tervelt 13 hektarit. **Põlised puud** ja lähedus jõele muudavad kooliümbruse eriliselt maaliliseks. Jõe veepiirilt on koolitrepini vähem kui 50 sammu... Vahetund tähendab siin **vabadust** (vahetades vaid jalanõud!) minna õue ja **teha, mida süda lustib** – mängida palli või muidki mängu, joosta ja tunda rõõmu väga ilusast loodusest.

Matk kuninglikku ajalukku. Vahetunni ajal võib kooliala virgal sammul läbi kõndida ja matkata mõttes kaugetesse aegadesse: **740** aastat tagasi, mil Põltsamaal valitses Liivi ordu ja aastal 1272 **ehitati linnus**, kõrgete kaitsemüüride ja sügavate vallikraavidega. Põltsamaa linnavapi kuningakroon on märgiks, et umbes **400** aastat tagasi, aastatel 1570 – 1578 oli Põltsamaa **kuningriigi pealinn** – tollase Liivimaa **kuninga Magnuse** residents. Hertsog Magnus aga oli Taani kuninga vend ja Liivimaa värske kuningana kosis enesele naiseks Vene tsaari noorukese vennatütre Maria. Seega on Põltsamaa olnud **kuningalinn** ja kuninglike sidemete ajalooline hõng ulatub tänasesse päeva.

Linn nagu muuseum. Põltsamaa ajalugu on pidevalt silmade ees. Kui olla kooliõuel või jõepoolsest kooliaknast välja vaadata, läheb silm tahtmata ajalukku rändama: vaateväljas on **loss** ja **kirik** jõe vastaskaldalt ning teisigi ajaloost pungil hooned. Põltsamaa on olnud ka aad-

lilinn – **240** aastat tagasi ehitas **Johann Voldemar von Lauw** linnuse asemele siia uhke rokokoo stiilis lossi. Nüüd juba **70** aastat troonivad linnavaates lossi varemed, kuna 1941. aastal sõjatuli ja pommitamine hävitasid lossi.

Linnulaulupealinn? Ligi **300** aastat vanad pargipuud on head pesa- ja peidupuud arvukale linnurahvale. Kevadisel ajal on kogu linn linnulaulu täis. Põltsamaa on kui **parklinn**, täis rohelust ja lilleilu. „**Oh laula ja hõiska!**” – tuleb kinnitada Põltsamaa kandist pärit väga viljaka eesti helilooja **Karl August Hermann**i laulu sõnadega, kelle monumendi juures pargis saab teha talle ka austava kummarduse.

Väikese linna suured plussid. Põltsamaa on jalgsi käimiseks ja jalgrattaga sõitmiseks ideaalne linnaruum. Linnaservast koolini vaid 2 – 3 kilomeetrit. Jalgrattaparklad kooli ümber tihedalt rattaid täis! Jalgrattasõit ja liiklus tahavad mõlemad õppimist-harjutamist ja sel eesmärgil on koolimaja kõrvale tehtud **harjutusväljak**, et iga kolmanda klassi laps saaks endale jalgrattaloa, oskusega **hoida nii enda kui ka teiste elu.**

Nende kodutee algab suure pauguga

DREAMWORKS

MADAGASKAR 3

EUROOPA TAGAOTSITUIMAD

ALATES 15. JUUNIST

DREAMWORKS ANIMATION SKG PRESENTS A PDI/DREAMWORKS PRODUCTION "MADAGASKAR 3: EUROOPA'S MOST WANTED" SCREENPLAY BY ERIC DARNELL AND NOAH BAUMBACH PRODUCED BY MIREILLE SORIA MARK SWIFT DIRECTED BY ERIC DARNELL CONRAD VERNON TOM MCGRATH BY ERIC DARNELL CONRAD VERNON TOM MCGRATH

MadagascarMovie.com

Nii 3D kui 2D-kinodes

Join The Circus

DREAMWORKS

© 2012 DreamWorks Animation LLC. All Rights Reserved.

PIKNIKU PIKK-KÕRVAD

Lully Gustavson

Mõnel peol võiksid sina ja su sõbrad olla lõbusad pikk-kõrvad. Toredad jänese peakatted saad papptaldrikutest. Selleks lõika ära taldriku alumine serv, järgides looma koonu kuju. Teise taldriku servadest lõika kõrvad ja vuntsid. Et vuntsid rohkem vuntside moodi oleks, tee otstesse sisselõiked. Peakatte servadesse vuntside alla kinnita peenike kumm. Jänku näo võid kujundada kas taldriku sisse või põhja alla. Taldrik võib olla ka värviline. Kui tahad peakatte asemel kanda maski, siis lõika sellesse silmaavad. Samasugused jänkud võiksid olla ka ruumi või pikniku kaunistuseks. Toredat piknikku!

KUMMITUS TIKUTOOSIS

Mustkunstnik **Ande**

MUSTKUNSTI

Trikk

Oli jaanipäev – aasta kõige pikem ja valgem päev. Nagu igal aastal, lubati selgi korral vihma. Kuigi hommikul katsid taevast tihedad pilved, muutus ilm õhtuks ilusaks ning vihmast polnud haisugi. Õhku täitsid hoopis meeldivamad lõhnad – lõkkesuitsu, šašlõki ja grill-liha aroomid. Kardetud vihmapladina asemel paitas kõrvu heatujuline vestlus, naer ja Lembitu isa Mehise ning venna Kerdi kitarrimäng.

Lembit istus koos mõne klassikaaslasega lõkke ääres. Lapsed nokitsesid millegi pisikese kallal, nägudelt peegeldumas kordamööda hämming, segadus ja võidurõõm. Mida nad seal täpselt tegid, seda täiskasvanud ei teadnud. Silmanurgast laste poole piiludes küsis Mehis äkki: „Lemps, kuule, ega te seal tikkudega ei mängi?”

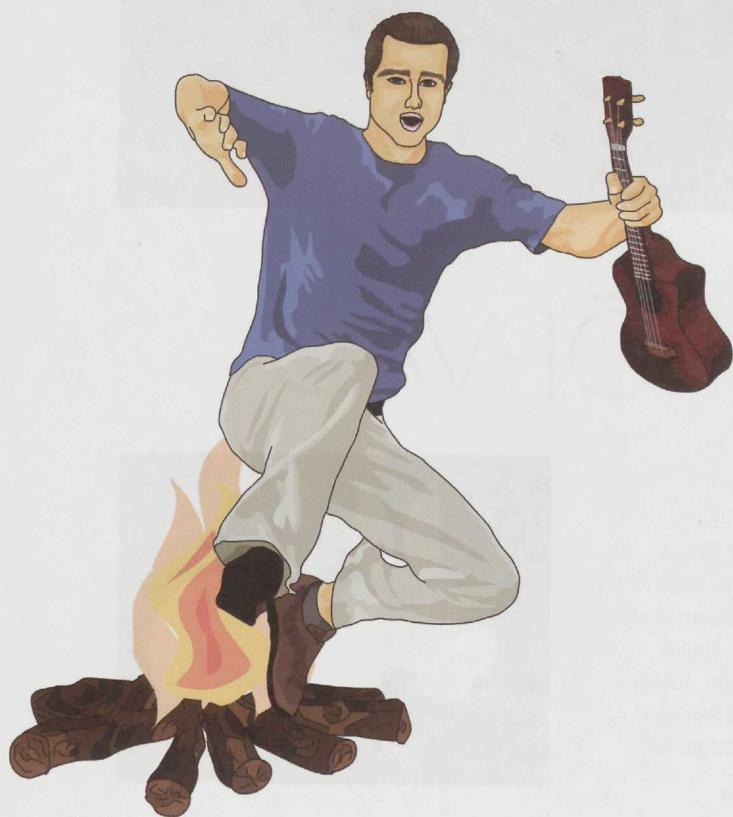
Tegelikult seda lapsed just tegid. Või õigemini, Lembit kasutas tikke, et teistele tikumõistatusi esitada. Sealt ka laste näoilmed – uue mõistatuse peale algul hämmingus, lahendust taibanuna aga võidurõõmsad.

„Me neid põlema ei pane,” lubas Lemps.

„Aga mis te siis nendega teete?” imestas isa.

„Püüdsime kummituse kinni ja peitsime ta tikutoosi,” hõikas Cassandra, silmad naerul.

See tõmbas muidugi kõigi täiskasvanute tähelepanu.

„Mis asja?” kõlas kui ühest suust.

„Täpselt nii,” kinnitas Cassandra tühja tikutoosi üles tõstes, „siin topsis on üks kummitus sees. Tahate näha?”

Täiskasvanud muidugi tahtsid. Põnevil astuti lastele lähemale ja tüdruk ulatas tikutoosi Lembitu vanaemale: „Seda peab ettevaatlikult vaatama, et kummitus välja ei lipsaks.”

Vanaema lükkas toosi veidi lahti ja piilus sisse: „Mina ei näe küll mitte midagi.”

„No muidugi, see on ju kummitus ja kummitused on läbipaistvad!” selgitas Cassandra.

„Aga kuidas me siis teame, et seal sees päriselt ka mõni kummitus on?” küsis Mehis.

„Seda on näha, kui ta ennast liigutab,” selgitas Lemps naljaga kaasa minnes, „Las ma näitan.”

Poiss võttis tikutoosi enda kätte ja asetask selle käeseljale. Olles seda veidi kohendanud, tõstis ta käe teistele nähtavale ja lausus tikutoosile: „Kummitus, kui sa mind kuuled, liiguta ennast. Uu, kummitus? Kas sa kuuled mind?”

Veidi aega ei juhtunud midagi, siis aga hakkas tikutoos vaikselt ülespoole tõusma, kuni seisis otsaserval püsti.

Täiskasvanute imestusel ei olnud piire. Tegelikult oli ka Cassandra üllatunud – ega tema tegelikult ei uskunud, et tikutoosis mõni kummitus peitub. Tüdruk tegi lihtsalt nalja. Lembit oli aga mustkunstnik ja seetõttu võis poisilt igasuguseid trikke oodata.

„Noh, mängige siis oma kummitusega,” lausus isa naeratades. „Vaadake ainult, et te tikke põlema ei pane ja tulekahju ei põhjusta. Ja laske õhtul vaim ikka tikutoosist välja ka, ma arvan, et ta ei taha oma elu seal veeta.”

Lapsed arvasid küll, et põlev lõke võib olla palju ohtlikum kui paar mittepõlevat tikku, aga täiskasvanutele ei ole ju ilus vastu vaielda. Ning kui suured otsustasid õhtul üle lõkke hüppama hakata, tundus seegi palju ohtlikum kui tikkudega mängimine.

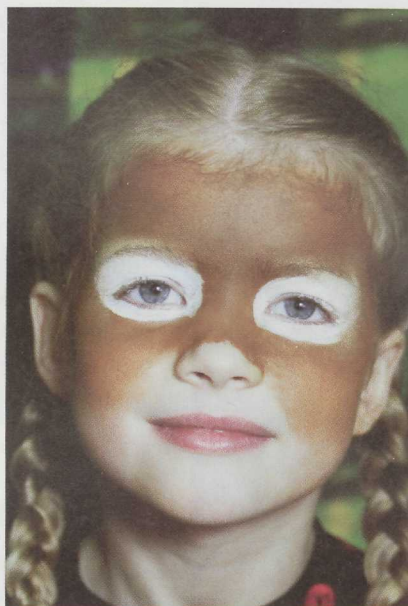
Kuidas Lembit seda tegi?

Lemps asetask tikutoosi käeseljale nii, et toos oli sõrmede poolsest otsast veidi avatud ja „sahtli” avatud külg oli allpool. Sel hetkel olid poisi sõrmed täiesti sirged.

Jättes mulje, nagu kohendaks tikutoosi käeseljal, lükkas Lembit tegelikult toosi kinni, nii et veidi käenahka jäi tikutoosi vahele. Kui poiss nüüd sõrmi kõverdada, tõmbus nahk pingule ja seetõttu tõusiski tikutoos püstiasendisse.

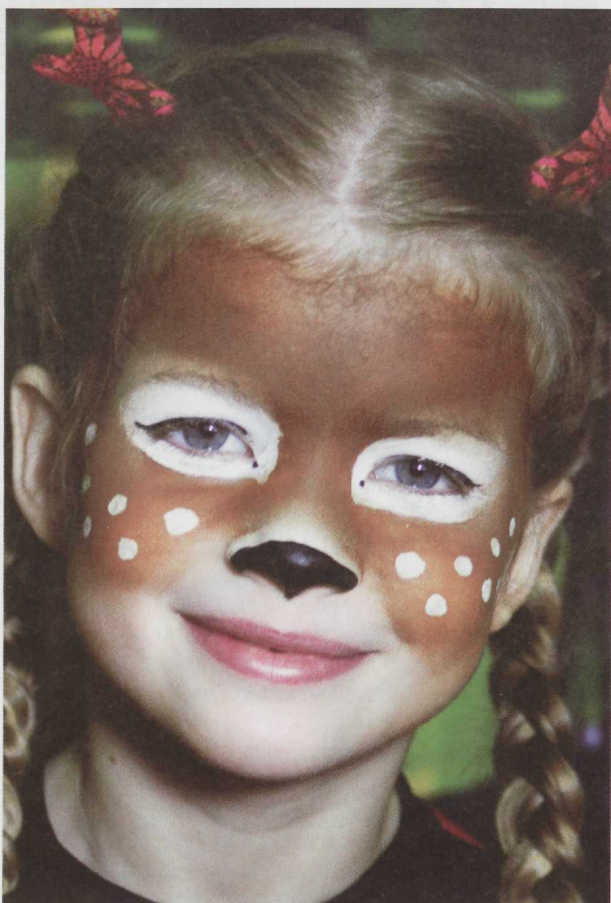
Võta švamm ja pruun värv ning tupsuta värvi peale, alustades otsaesiselt. Kui sul spetsiaalseid käsnu ei ole, võid kasutada ka puhas nõude pesemiseks mõeldud švammi – seekord tegin ka mina nii. Kui alustad tööd lauba pealt, jääb paksem värvikiht sinna. Põskede poole liikudes jääb värvi vähemaks ja nii saad hajuva tulemuse.

Tee pintsel valge värviga kokku ja maali silmade ümbrus. Puhta švammiga tupsutades võid kulmude juures valget värvi natuke hajutada.

Võta peenem pintsel ja valge värv ning tee kitselt tähnid. Tõmba üks triip ka ninale ning hajuta seda švammiga tupsutades.

Loputa pintsel ja hõõru musta värviga kokku. Sellega maali ninaots ning tee silmalaugudele lainerijoon. Püüa see joon teha nii, et välimine nurk läheb üles. Kitsetüdrukutel sarvi küll ei kasva, aga plikakesed ehivad end meelsasti võõraste sulgedega.

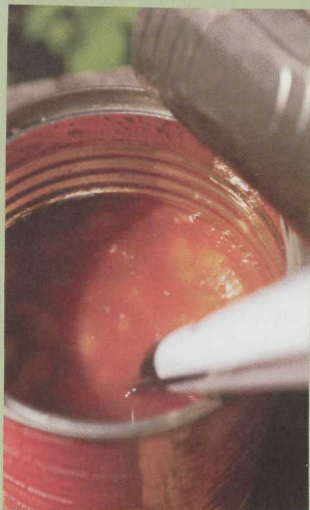
Metskitsetalledele seltsiks!

Iris Müntel

Juuni on käes ning pikk kooliaasta on lõpuks ometi läbi. Loodus õitseb ning ilm on mõnusalt soe. See on ideaalne kuu, et minna õue mängima, kolada metsas ja jalutada niitudel. Kui metsas vaikselt kõndida, võid kohata palju erinevaid loomi – kaasa arvatud metskitsetallesid. Talled sündisid juba mai lõpus ning praegu tatsavad nad rõõmsalt ringi. Selleks, et neid väikesi tähnilisi vähem ehmata, võid ennast nende sarnaseks maalida. Pead ainult ettevaatlik olema, et metskitse ema sind oma poegadega segi ei ajaks. Kui aga soovid ennast metsas mõne teise loomana esitleda, mine leheküljele www.irisgrimm.net ja leiad sealt kindlasti mõne sobivama metsalise.

KOKKA ISE: MATKA ERI

Sandra Vungi tekst ja pildid

Oaleivad

Kui juhtun matkama või vabas õhus süüa tegema, on mul alati käepärast mitu purki ube. Need on toitvad, väga valgurikkad ning säilivad kaua. Kõige lihtsam viis ube süüa on need leivaviilule asetada ning ongi toitev eine valmis. Julgemad võivad kõrvale rüübata näiteks nõgese- või männiokkateed.

Vaja läheb:

- leivaviile
- purk ube (näiteks oad tomatikastmes või tavalised valged oad)

Ava oapurk. Vajadusel kurna oad ning määri need leivaviilule. Peale võid raputada ka natuke soola ning võimalusel maitserohelist, näiteks tükeldatud murulauku. Süüa kõlbavad ka võilillelehed ning naat.

Eestimaa suvi on võrratu. Isegi mu Norras elav õde tunnistas, et vaatamata sealsetele uhketele mägedele, igatseb ta vahel Eesti suve järele. Kui ma väike olin, siis vedas sõbratar Annaliisa mind tihti matkadele kaasa. Sõitsime loodussõpradega vana bussiloguga mööda Eestit ringi ning õhtuti telkisime ja mugisime süüa. Nüüd, kui ma juba suur tüdruk olen ning me oma maja ehitame, teen tihti lõkke peal süüa ja värskes õhus maitseb toit veel paremini. Pakun teile paar ideed selle kohta, mida saab värskes õhus kiiresti, kõhtutäitvalt ja mugavalt süüa.

Kuivatatud puuviljad

Üks väga hea mõte on matkale kaasa võtta kuivatatud puuvilju. Need on kaalult kerged, säilivad hästi ning on suure toiteväärtusega. Minu suured lemmikud on näiteks kuivatatud datlid ja ploomid. Kohe, kui kõht hakkab tühjenema ja tuju langema, mugin paar datlit ja nägu jälle naerul. Pealegi ei sula kuivatatud puuviljad nagu šokolaad ning on palju tervislikumad.

Vaja läheb:

- kuivatatud lemmikpuuvilju – näiteks datlid, ploomid, banaanid, aprikoosid, rosinaid jne.
- Söö puuvilju otse pakist. Kuivatatud puuviljad sisaldavad tihti ka kaltsiumit, magneesiumi ja rauda ning on eriti head ka siis, kui oled päeval füüsiliselt aktiivne olnud, sest nad aitavad leevendada lihaspingeid.

Veel mõningaid nippe maitsvaks matkamiseks:

- Varu kindlasti piisavalt puhast joogivett või tee kindlaks mõne allika asukoht
- Kui on võimalus kasutada primust ehk kaasaskantavat gaasipõletit või grilli, siis saab kastrulis valmistada ka pakisuppe, kiimudleid, riisirooga ubadega ning erinevaid viljaputrusid (näiteks kaerahelbeputru).
- Võimalusel tasub kaasa võtta ka toitvaid müslibatoone, mis on kiireks nälgakustutuseks.

		Rooma number 50	nukra- kõlaline helilaad	...loogia õppeaine	Ellen Niit	purje- laeva masti põikpuu
		pang				
		suurima rahva- arvuga riik				
		... Raud kirjanik			aar	Tom Sawyer
		Barack Obama		tonn	linn ja jõgi Lätis	...raudtee metroo
		nahatäis ".... küülikud" Piret Raua raamat				
Hollandi pealinn	amper võrratu, suure- pärane	... Lurich National Geographic			liiter Benno	
eluaegse päriliku võimuga riigipea				rubla Marek Piegus		
tekkime					meeter riik Euroopas	
tele- visioon		Johnny... näitleja sent		kaasa arvatud Egon Nuter		
vanuses			tüdruk- skaut 7. noot ... Thurman	isiklik persoon		
Raimond Lätte		tõrva ajamine, kuiv- destil- leerimine				noot
Rooma number 501		ajastu maitse- laadile vastav			Ewert Sundja 2 x täht	
... Haava luuletaja Inna			salvestatud muusikaga tantsuõhtu volt			
		Nord üleloomulik nähtus	suur raudtee- jaam			

MÕISTATA

VÄIKE JUUNIRIIN

Lembitu mõistatus

#39
05.2012

Kätte jõudnud suvi tõi muuhulgas endaga kaasa ka grillipeod ja lõkkeõhtud. Kus aga lõket, seal tuld. Ja kus tuld, seal tikke.

Tikkudega mängimine on muidugi ohtlik, aga ainult siis, kui tikud ka põlema süüdata. Mittepõlevate tikkude abil saab luua mitmesuguseid mõistatusi ja just seda Lempis suveõhtutel lõkke ääres istudes teha armastas.

Üks sellistest mõistatustest on kõrvaloleval pildil. Kas saad kolme tikku liigutades panna kalakese teisele poole ujuma? Aga kahte tikku liigutades ülespoole?

Eelmine mõistatus

Eelmise mõistatuse lahenduseks on, et Peerend lülitas esmalt ühe lambi sisse ja lasi sellel minuti-paar põleda. Seejärel kustutas ta esimese lambi, lülitas sisse järgmise ja sisenes tuppa. Nüüd sai poisid kergesti kindlaks teha, milline lülitid millise lambiga seotud on:

* Esimesena süüdatud lamp oli kustunud, ent tema pirn oli endiselt soe.

* Teisena vajutatud lülitiga oli muidugi seotud parasjagu põlev lamp.

* Kolmas lamp oli järelilikult seotud lülitiga, mida Peerend ei olnud puutunudki.

Seekordse vastuseni jõudmiseks on aega terve kuu - lahendus koos uue mõistatusega ilmub järgmises ajakirjanumbris.

www.
Maagiline Maailm.net

A
CB

1. Pruunselg-põõsalinnud talvitavad

- a) Kesk-Aasias
- b) Aafrikas
- c) Hispaanias

A
CB

2. Läti luuletaja Juris Kronbergs on sündinud

- a) Eestis
- b) Leedus
- c) Rootsis

A
CB

3. Šoti lambakoer Friday sai Uus-Meremaal kuulsaks

- a) tsirkusetrikkidega
- b) lambavargusega
- c) kiirujumisega

A
CB

4. Põltsamaa linnus ehitati aastal

- a) 1272
- b) 1772
- c) 1872

A
CB

5. Ansambel The Beach Boys oli pärit

- a) Uus-Meremaalt
- b) USA-st
- c) Inglismaalt

A
CB

6. Louis Renault rajas 1899 oma autotööstuse koos

- a) isaga
- b) vendadega
- c) sõpradega

A
CB

7. Tacticu vabaõhumäng Kyykkä on eesti keeles

- a) kabemäng
- b) kellamäng
- c) kurnimäng

Mõistatuse koostas Ande

Vastuseid on lihtne leida, kui loed tähelepanelikult sedasama ajakirjanumbrit.

NB! Õigete vastuste saatjate vahel loosime välja uusi ahinnaraamatuid!

Ootame vastuseid hiljemalt 5. juuliks 2012! E-posti teel kirjutajatel palume meeles pidada, et vastustele tuleb lisada oma nimi ja aadress!

Kirjutas ja kogus **Jüri Paet**

VARASUVISEID PAETISME

Metsavaht on mees metsast.

Kingitud kiikhobuse suhu ei vaadata.

Kui jalad valutavad, siis on tervis käest läinud.

Jahimeeste öömajas paugutati ustega.

Osa koertest elab nagu kuninga kassid.

Hädavaresest kirjamees oskab teha ainult varesejalgu.

Liiklust reguleerivad paremini asfaldiaugud

kui kiirust piiravad märgid.

Pikaldasele inimesele tundub päev lühike.

Tasuta lõunaid ei ole, on vaid tasutud lõunad.

Maksupettus on see, kui tasud valerahaga.

Konnade päästeoperatsioonil täheldati,

et ükski konn ei kõhinud.

Müügile saabuvad kerge puudega telefonid.

ÜMBERÜTLEMISI

Kes ei tööta, see ei söö seda, mida söövad need, kes töötavad.

Kasutage minu nõuannet, nangunii ma ise seda ei kasuta.

Olgu või ballett - peasi, et ei laulaks.

Kui enam kusagile edasi minna ei ole, ei

fähenda see veel, et olete kohale jõudnud.

Kui teil ei ole midagi teha, siis ärge tehke seda siin.

Kas olite üksinda või olite omakeskis?

20 sajandi suurim viga oli see, et uppus „Titanic”, aga mitte „Aurora”.

NAERU-USS

*

Emakeele õpetaja küsib tunnis: „Mis te arvate, lapsed, kas Lydia Koidula oleks silmatorkavalt eriline inimene, kui ta elaks tänapäeval?”

Juku arvutab vaikselt omaette ja tõstab siis käe: „Jah, õpetaja – mina arvan, et saja kuuekümmne üheksa aastane inimene torkaks ikka eriliselt silma küll!”

*

„Juku, missuguseid aastaaegu sa oskad nimetada?”
„Kevad, talv, sügis...”

„Aga kuhu suvi jäi?”

„Jah, seda olen ma tihti endalt küsinud!” ohkab Juku.

*

„Juku, miks meie akvaariumis lebab vorst?” hüüatab ema.
„Sellepärast, et kaladest olen ma juba tüdinud!” vastab Juku.

*

Mis eristab laiskvorsti koolitoidust?
Esimest on väga raske üles saada, teist aga on veel raskem alla saada.

Birgit Tikik

*

Kus on kõik linnad ilma veeta, mäed ilma kivideta ja jõed ilma veeta?
Maakaardil

*

Miks kõik loomad kutsuvad alati lehma oma sünnipäevadele?
Sellepärast, et lehm tuleb alati külla oma koogiga.

*

Missugune aedvili läheb kõige paremini müügiks?
Bestseller.

*

Mille poolest sarnaneb elevant apelsinile?
Mõlemad algavad a-tähega, sest elevanti nimi on August.

*

Mis on rohelisetriibuline ja hüpleb lakkamatult?
Uute rohelisetriibuliste pükstega elevant, kes on batuudile sattunud.

*

Kellel on kõige rohkem tööd siis, kui tsirkuses puhkeb tulekahju?
Tuleneelajal.

*

Mis on õpetaja ja mobiiltelefoni erinevus?
Mobiiltelefoni saab sättida hääletule režiimile.

*

Mis on koolidirektori ja arvuti erinevus?
Kui arvuti põrandale prantsatab, siis õpilased tavaliselt ei naera.

*

Kui kaks kiilaspead kukuvad vaidlema, kumb neist on kiilam, siis kes neist saavutab võidu?
See, kellel on suurem pea.

*

Juku uurib vanaisalt: „Taat, ütle, kas kõik sinu lapsepõlveunistused on täitunud?”
„Kahjuks läks täide ainult üks...” ohkab vanaisa.
„Ja milline?” uudistab Juku.
„Kui ema mind tutistas, siis unistasin, et mul poleks peas ainsatki karva, millest ta saaks kinni haarata!”

UUDISED

Roherosinad kooliõuel

Kunstiõpetajate kuueaastane koostöö tõi 16. mail Tondi Põhikooli õuele kokku sadakond erivajadustega õpilast üle Eesti, meisterdamaks üheskoos papiskulptuure. Lustakatele papiskulptuuridele lisati kasutusest kõrvale jäänud materjalidest valmistatud loovtööd – ning saigi kokku põnev kevadnäitus „Roherosinad“, mida kõik huvilised saavad **Tondi Põhikoolis** vaadata 6. juunini. Edasi ringleb näitus osalenud koolides terve järgmise õppeaasta.

Näituse ja külastustingimuste kohta leiab info projekti ajaveebist valgevalgega.blogspot.com Tänavu osalevad projektis Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus, Kiigemetsa Kool, Lahmuse Kool, Pärnaste Internaatkool, Tallinna K. Pätsi Vabaõhukool, Rakvere Lille Kool, Vaeküla Kool, Valga Jaanikese Kool, Vidruka Kool, Öismäe Kool, Tallinna Tondi Põhikool, Käo Põhikool.

Pärnaste kooli õpilaste loovtöö „Raamat-panipaik“ (juhendaja Maire Kaju). Volditud lehtede vahel võib hoida tähtsaid asju, kirju, märkmeid dokumente.

Pesamunadel omad asjad ajada

Kui Sul on kodus väikevend või -õde, siis võid teda rõõmutada uudisega, et lehekuul sai Nuku- ja Noorsooteatris valmis uhiuus lavastus, mis on mõeldud kõige pisematele – pesamunadele. Väikese armsa loo „Pesamunad“ kirjutas ja lavastas Helle Laas. Vahvat lugu kiisust, tallekesest ja teistest lutisõpradest mängivad Katri Pekri, Are Uder ja Riho Tammert, kunstnikutöö tegi Riina Vanhanen.

Tule ratsalaagrisse Armale - mereäärseesse rannakülla!

- Vahetused kahele huvigrupile: algajad ja edasijõudnud
 - Lapsed elavad vahvates hobuste nimedega suvemajades
 - Kohapeal valmistatud maitsvad toidud ja küpsetised
 - Trennid 1–2 korda päevas, edasijõudnute laagris õõbimisega ratsamatk
- Päev on täis tegevusi: õpitakse hobuste kohta uusi teadmisi, mängud ja loodusretked, meisterdamine.

Rutja küla, Vihula vald, Lääne-Virumaa
Tel 5340 3806
Mare Kalme

www.armaratsatalu.ee

HOIDKE SILMAD LAHTI – ÄGEDAD AUTOD ON LEIUTAMISEL!

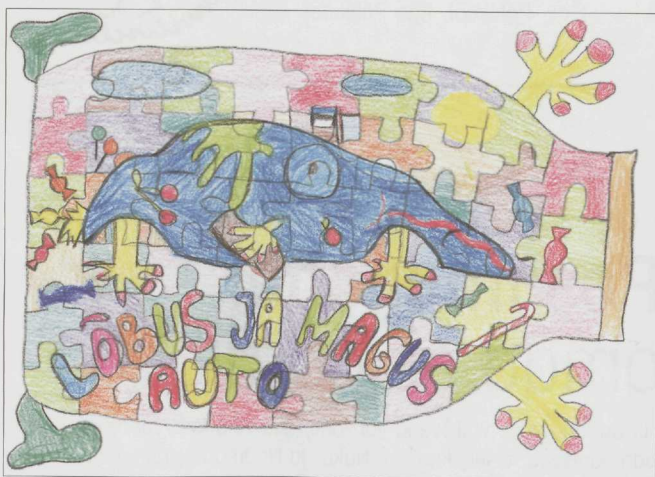
Jah, siin nad siis on – meie sõprade ja sugulaste ägedad autod, mida loodetavasti võib õige pea tänavatel ja maanteedel vüramas näha!

Karoliina Elizabeth Peitai Türi Põhikoolist

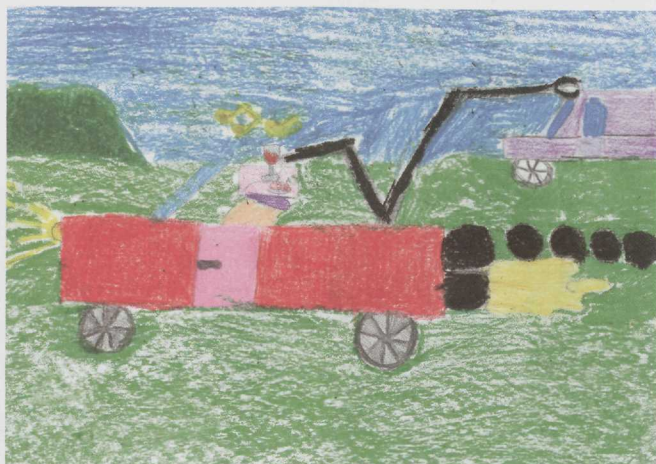
Robin Paas Viluste Põhikoolist

Egert Suvi Parksepa Keskkoolist

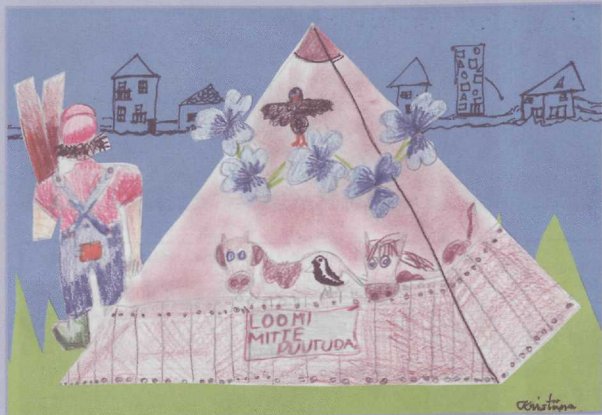

Raul Petersell Viluste Põhikoolist

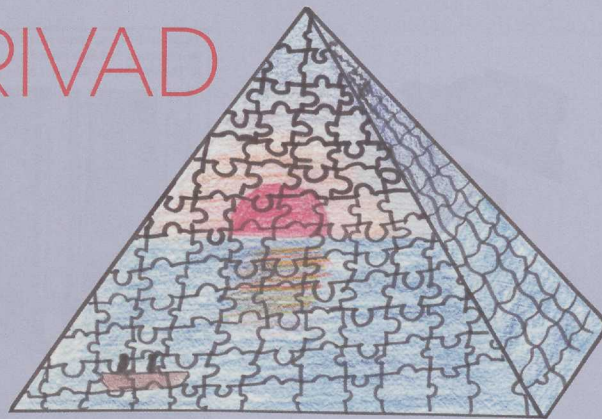

Sellel autol on kõik mugavused. Autosse saab istuda 6 inimest. (Praegu on istmed alla lastud.) Sa ei pea autot ise juhtima, vaid vajutad ainult nuppu ja auto hakkab ise liikuma. Kui sul läheb kõht tühjaks, siis vajuta teist nuppu ja söök tuleb. Kui sul on näiteks ralli, siis vajuta nuppu – ja välja tuleb käsi, mis tõstab teised autod tahapoole. Istme all on üks nupp, millega saab auto nähtamatuks muuta.
Laura Sepp Tallinnast

PÜRAMIIDID PÜRIVAD KÕRGUSTESSE

Kristiina Theresa Kuusik

Doris Kõlu Laeva Põhikoolist

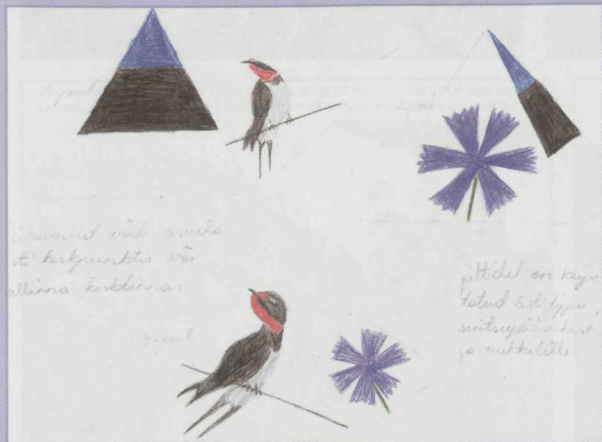
Anita Viineloo Türi Põhikooli 1C klassist:

Joonistasin Loffe püramiidi. See võiks asuda tulevasel Loffemaal Tahkurannas, Pärnu maakonnas. Sellist püramiidi-puslet on tore ka kokku panna.

Stenmar Mühlberg Türi Põhikooli 3b klassist:

Mina tegin püramiidi Järvamaale, Türi valda. Koha nimeks on Türi-Alliku. Tegin nad jõe äärde, sest seal on väga ilus. Jõgi vuliseb ja ümberringi on palju rohelist. Püramiidi tegin värvilised, siis on nad palju rõõmsama väljanägemisega. Ma lootan, et teile ka meeldib minu kohalik. Veel soovin ma, et rohkem inimesi tuleks maale elama. Kuna siin oleksid lapsed palju rohkem looduses ja oleksid palju tervemad. Mina lootan, et kunagi tuleb Türi-Allikule jõe äärde püramiidküla, kus saavad inimesed elada.

Katrin Kookla Suure-Jaani Gümnaasiumi 5b klassist:

Püramiid võib asuda Eesti keskpunktis või Tallinna kesklinnas, piltidel on kujutatud Eesti lippu, suitsupääsukest ja rukkilille.

Triinu Sepp Tallinnast:

See püramiid sobib hästi laulu- ja tantsupeole. See on mõeldud tantsijate ja lauljate jaoks, sest ega lauljatel ei olnud ühist püramiidi tantsijatega, ja nüüd on see olemas. Kollane värv üleval tähendab päikest ja rõõmu, vahepeal on laulukaar inimestega, siis on muru, mis näitab hoolivust. Ja loomulikult rahvatantsijad, rahvariies. Kui eestlastel on selline püramiid olemas, siis on kõik nad väga õnnelikud.

KRIS & TOMMI

ALGUS EELMISES
"HEA LAPSE" NUMBRIS

Pensionipõlves vanakraamipoodi pidav professor Muinasmaa hakkab lõunale minema, kui märkab Krisi ja Tommi koera Mukit. Lapsi pole aga kusagil näha...

Ta läheb ja räägib laste isale, et Tommy ja Kris olid päeval taile haruldast hõbemünti näidanud, aga nüüd oli nende koer üksi poe juurde tulnud ning see teeb teda murelikuks. Koos otsustatakse lapsi otsima minna. Igaks juhuks helistatakse ka politseisse.

Kris ja Tommi, kes on koopas juba mitu tundi veetnud, kuulevad korraga väljast mingit nõrka heli. Nad arvavad, et kuri mees on tagasi tulnud.

Samal ajal on Muki Krisi ja Tommi isa ja professor Muinasmaa koopasuu juurde juhatanud. Mehed näevad kohe, et kivi on alles hiljuti koopasuu ette veeretatud ning teevad järelduse, et keegi on lapsed koopasse kinni pannud.

Kui kivi on koopasuu eest viimaks ära veeretatud, pääsevad lapsed vabadusse...

Helistatakse taas politseisse ja teatatakse, et lapsed on leitud. Politsei lubab sellegipoolest kohale tulla, kuna soovivad kurjami kinni võtta, kui see peaks tagasi tulema.

Lapsed näitavad professorile koopas ühele kivile uuristatud vana ruunimärki.

Professor räägib, et tegemist on muistsete viikingite lohemärgiga ning seda tarvitati selleks, et mõni koht võlujõul lukku panna.

Mõne aja pärast jõuab kuri mees koopa juurde tagasi. Vahepealsetest sündmustest ei tea ta midagi ja arvab, et lapsed on ikka veel koopas.

Ähkides ja puhkides hakkab ta kivi koopasuu eest eemale lükkama ning pika pingutuse peale see tal viimaks ka õnnestub.

Suur on aga tema üllatus, kui ta laste asemel leiab koopast ees sinna varitsemaga pugunud politseinikud, kes ta kinni võtavad ja tal käed raudu panevad.

Järgneb...

Lumivalgeke
ja kütt

KINOÜLDISED

SUUR SUVI!

Ta on viimaks kohal!!! Kooliaasta lõpp ei tähenda aga kinoaasta lõppu, otse vastupidi. Soojad suvekuud annavad sarnaselt eelmiste aastatega kuhjaga põhjuseid pimedasse saali suure ekraani ette koguneda. Täna viskame pilgu peale kahele põhjusele. Esmalt suurejooneline seiklusfilm „Lumivalgeke ja kütt”, mis erineb mõnevõrra senistest versioonidest. On küll olemas Lumivalgeke („Videviku” saaga staar **Kristen Stewart**), oma ilust huvitatud kuri kuninganna (**Charlize Theron**) ning ka tema poolt Lumivalgekest

püüdma saadetud kütt (kõuejumal Thorina tuntud **Chris Hemsworth**) ja koguni mürgiõun, aga pole ainsatki laulvat looma ega tantsunumbrit, sest see põnev ja pöörane seiklus sarnaneb pigem „Sõrmuste isanda” kui kõigile tuntud Walt Disney multikaga. Vahepeal läheb natuke hirmsaks ka, aga seda üks õige muinasjutt tegema peabki.

Hoopis teises toonis kinoelamusi pakub lustiline animaseiklus „Madagaskar 3: Euroopa tagaotsituimad”. Suurte ja väikeste vaatajate vanad sõbrad on tagasi ning sedakorda ootavad neid hoopis uued hädad, mis seotud nende ammuse murega: kuidas jõuda tagasi koju, New Yorgi loomaaeda. Lõvi Alex, sebra Marty, jõehobu Gloria ning kõike kartev kaelkirjak Melman satuvad oma rännakutel Monte Carlosse, kus korraldavad kogemata suure skandaali. Selle tulemusel satuvad nad aga Euroopa kõige teravama pilgu ja haistmismeelega loomapäädja, inspektor Dubois' vaatevälja. Ootamatu võimuluse põgenemiseks saavad leidlikud sõbrad tänu rändtsirkusele. Sellega tõeline seiklus alles algab, mistõttu nüüd olekski õige aeg jutt katki jätta. Juulikuus ilmuvad meie ette **Sid, Manny, Diego** ja loomulikult ka **Scrat**, ehk siis „**Jääaeg 4**”. Aga sellest juba järgmine kord. Kohtumiseni kinos!

Kinokuju

Nimi: Sabrina Šukjurova
Kool: Tallinna Laagna Gümnaasium
Elukoht: Tallinn, Lasnamäe
Vanus: 11
Hobi: tantsimine (hiphop)

TÄNAVA- TANTSIJATAR SABRINA

Sel korral on meile silma jäänud üks noor tütarlaps, kelle suureks hobiks on tantsimine. Tantsimisega tegeleb ta juba üsna kaua ning seda JJ-Street tantsustuudios, stiiliks HIPHOP. Üheks suureks saavutuseks Sabrinale oli Baltic Sessioni tantsuvõistluse võitmine, mis on väga suur tantsuüritus. Lähemalt pajatab Sabrina ise.

Räägi meile natuke enda hobist?

Ma tantsin hiphoppi ja olen sellega tegelnud 3 aastat ja neli kuud – noh, põhimõtteliselt kolm ja pool aastat. Alustasin siis, kui olin seitsme aastane.

Mis sulle selle juures kõige enam meeldib?

Kõige enam meeldib mulle tantsimise juures koreograafia. Veel on tantsimine minu arvates hästi „chill“ tegevus ning pärast trenni on mul alati väga hea enesetunne.

Millised on sinu saavutused tantsimises?

Ma olen võitnud tantsuvõistluse ühel korral, teise koha omanik olen seni olnud samuti ühe korra. Veel olen õige mitmel korral pääsenud tantsuvõistlustel kas poolfinaalidesse või veerand-finaalidesse. Mäletan, et kui olin umbes 4 – 5 kuud tantsinud, siis läksin ma Joel Juhtiga (kes on tantsustuudio JJ-Street juht) Soome võistlema. JJ-Street tantsustuudio on Eesti esimene ja ühtlasi ka suurim tänavatantsukool ja seal on väga vahva treenida.

Sel aastal võitsingi ära Baltic Sessioni, mis on hästi suur tantsuvõistlus.

Räägi meile veidi Baltic Sessionist!

Baltic Session on väga suurejooneline tantsuüritus – üks suurimatest tänavakultuuri festivalidest üle Baltimaade. Seda tantsufestivali tulevad hindama kohtunikud välismaalt ja ka esinejaid saabub mitmetest maadest. .

Räägi natuke enda treeneritest.

Minu praegune treener on Eva Vihtol, kuid varem olen ka teiste treenerite grupis olnud. Pean tunnustama, et nad kõik olid väga toredad ja lahked.

Kas tegeled ka tulevikus tantsuga edasi?

Jah, kindlasti, aga hobina.
Sabrinaga puhus juttu Anna-Mari Uulma Saue Gümnaasiumist

Kuldsed hääled rooste ei lähe!

Oti 6. koht Eurovisioonil tegi meile rõõmu. Kuid kas tead, et soliidses eas esinejate hulk oli tänava suurim kui kunagi varem. Kuigi aja- kirjanduses on vilksanud väide, et Venemaad esindavatest Buranovo memmekes- test on üks ka 76 aastat vana, pandi Guinnessi rekordite raamatusse siiski vanima Eurovisiooni laulu-

võistlusele jõudnud lauljana kirja Inglismaa esindaja **Englebert Humperdinck**, kellel oli võistlustulle asudes selja taga **76 aastat ja 24 päeva**.

Imetlust väärrib briti laulja igal juhul – tema tegi muusikamaa- ilmas ilma juba siis, kui teie vanaemad-vanaisad olid veel lapseohu. Englebert Humperdincki nime võttis varem Gerry Dorsey' na esinenud laulja alles 60. aastate keskpaigas. Gerry (passinimega Arnold George Dorsey) sai kuulsaks juba Englebert Humperdincki nime all 1967. aastal esitatud lauluga „**Release me**” (Lase mind vabaks), mis püsis Suurbritannia singlite edetabeli tipus tervelt 56 nädalat. Oleks lahe, kui mees ka oma 45 aastat hiljem esitatud lauluga edetabelitesse jõuaks!

Maailma kõige popim ekraanidetektiiiv

Vahel võib juhtuda, et maailmarekordid püstitavad sellised inimesed, keda tegelikult pole olemaski. Guinnessi rekordite raamatusse jäädvustas end legendaarne eradetektiiiv **Sherlock Holmes** – mees, kes sündis **Sir Arthur Conan Doyle'i** sulest 1887. aastal. Meiegi põnevusfilmisõpradele on tuttav Holmes'i ütlus: „See on ju elementaarne, Watson!”, millega detektiiiv tihti peale selgitas nii mõnegi kriminaalse loo lahendamist oma doktorist sõbrale. Sherlock Holmesi rollis on esinenud üle **75 näitleja** üle kogu maailma, kellest kuulsaimad on ehk Sir Christopher Lee ja Roger Moore. Kino- ja teleriekraanidele on Sherlock Holmes jõudnud **254 korral**, ning seega kuulutati ta kõige enam filmides esinenud kirjanduslikuks inimtegelaskujuks. Just nimelt INIMtegelaskujuks, sest tegelikult on üks kirjandusest pärit tegelane – nimelt krahv Dracula – näidanud end siiani kogunisti **272** ekraniseeringus. Ainult et kuulus krahv kuulub siiski ebamaiste olevuste, mitte inimolendite sekka.

Tõusva päikese maal pandi püsti taevapuu

Maikuu avati Jaapani pealinnas Tokyos uus teletorn, mis on hetkel maailma kõigist tornidest kõrgeim. **Tokyo Taevapuu** nime kandev torn pole mõeldud ainult turistide ligi meelitavaks atraktsi- ooniks, vaid tal on ka omad töömehe-ülesanded. Kuna eelmise tele- ja raadiotorn, 333 meetri kõrgune Tokyo Torn, jäi oma tegemistega kimpu, sest tema ümber oli kerkinud aina enam kõrgehitisi, siis peaks **634 meetri kõrgune** Taevapuu selle tööga hõlpsasti hakkama saama. Ühtlasi jõudsid jaapanlased oma uue teletorniga Guinnessi rekordite raamatusse, purustades seni hiinlaste käes olnud rekordi: nende Cantoni tornil on kõrgust „ainult” 600 meetrit.

„Titanicu” noorim reisija oli kahekuune tüdrukutirts

„Titanicu” traagilisest saatusest on kirjutatud palju raamatuid ja tehtud mitmeid filme – kuulsaim neist oli kahtlemata ameeriklaste linatões, milles peaosi mängisid Kate Winslet ja Leonardo DiCaprio. Kuid „Titanicu” kõige noorem reisija oli päriselt elus veel kolm aastat tagasi!

14. aprillil 1912 hukkunud laeval oli ühtekokku 109 last, kellest üle poole – 57 – pääsesid eluga. Kõige noorem neist oli **69päe- vane Millvina Dean**, kes reisis koos pooleteiseaastase vennaga isa-ema seltsis Inglismaalt Ameerikasse, kus pereisa kavatses hakata poodi pidama. Millvina ja ta ema ning vend olid esimeste seas, kes päästapaati toimetati, kuid isale kahjuks paadis kohta ei jätkunud... Lapsed jäid koos emaga Inglismaale ning Millvina

oli juba kaheksa aastane, kui sai kuulda, et on olnud „Titanicu” reisijate seas. Mingeid mälestusi tal kahe- kuuse beebina läbielatud seiklustest muidugi olla ei saanud, kuid kui daam aastal 2009 (üheksakümne seitsme aastasena) suri, siis pärandas ta kogu oma varanduse kuningriigi päästepaatide ühingule.

THE BEACH BOYS

Vello Salumets

Kuna käes on juunikuu ja ees ootamas päikeseline suvi, tulised rannaliivad ja ahvatlevad merelained, siis tutvustan teile omaaegseid maailmakuulsaid rannapoisid ehk siis ansamblit **The Beach Boys**.

USA läänerannikul Californias elavate noorte üheks meelisalaks oli ja on praegugi lainelaul surfamine. Selle algselt Hawailt pärit meelelahutuse keskpunktiks USA-s kujunesid 1960ndate alguses California päikeserannad. Tegelikult oli *surfing* hoopis enam kui vaid lainelaul ratsutamine. Selle juurde kuulus omaette riietumisstiil, oma slängisõnavara, teatud tüüpi autod, noorsookultuurile harvaesinev kooli austamine, ja lisaks sünnitas surf ka oma muusikastiili, mille kõige kuulsamaks esindajaks oli oma algaastatel The Beach Boys. Üsna pea aga arenes sellest ansamblist üks 60ndate märkimisväärseim USA popbänd, kes salvestas oma andeka liidri ja lauluautori **Brian Wilsoni** juhtimisel kümneid suurepäraseid hittsingleid. Lisaks sellele veel mitmeid LP-albumeid, kus Wilsoni geniaalsus heliloojana, tema muusikaline ettenägemisvõime, auahnus ja stuudiotehnika julge ning novaatorlik kasutamine pääsesid suurepäraselt esile. The Beach

Boys oligi superbänd nii kunstilises kui ka kaubanduslikus mõttes.

The Beach Boysi üdi moodustasid **Wilson-vennad Brian** (1942), **Dennis** (1944) ja **Carl** (1946). Juba nooruses moodustasid nad Los Angelesi lähedal Hawthorne'is koos oma nõbu **Mike Love'iga** (1941) kvarteti, üritades pakkuda Four Freshmen-stiilis ajaviitelaule. Keskkoolis tutvus Brian Wilson oma koolivenna **Al Jardine'iga** (1942), kellest sai bändi viies liige. Koosluse nimeks valiti algul **Carl & The Passions**, kuid peagi see hüljati. Dennis Wilson, kes ainsana kambast harrastas surfamist, oli ära tabanud lainelaudurite tormilist kasvu ja ta pakkus kaaslastele surf-teemalise pala tegemist. Brian Wilson kirjutas laulu „Surfin’”, mis avaldati Candix-plaadifirmas. Just seal ristisid poisid end ansambliks The Beach Boys ja 1961. aasta sügisel jõudis bändi esiksingle Billboardis 75. kohale.

Järgmisel aastal saadi kokkulepe juba suure Capitol Recordsiga ja The Beach Boys alustas oma surf-plaatide sarja. Aastatel 1962 – 1963 ilmusid üksteise järel niisugused Billboardi üsna etteotsa jõudnud singlid kui

„Surfin' Safari”, „Surfin' U.S.A”, „Surfer Girl”, „Be True To Your School” ja „Fun, Fun, Fun”. See viimane oli juba neljas kuldplaat, mille The Beach Boys oma seinale riputas.

Brian Wilsoni komponeeritud „I Get Around” ei rääkinud otseselt surfamisest, küll aga kohalikust noorsookultuurist. Küsimus oli autoga sõitmisest, „cruising'ist”. See teema oli tuttav juba mujaltki. „Hot Rodid”, *dragster*'id ja motikad olid olnud Briani lemmikuteks juba ammu. Tema komponeeritud laulud „Little Deuce Coupe” ja „Little Honda” just seda maailma kujutasidki. Samas oli siiski just „**I Get Around**” see pala, mis saavutas peale California noorsoo rannakultuuri vastukaja mujalgi. 1964 tõusis singel kaheks nädalaks Billboardi tippu ja plaati müüdi üle miljoni eksemplari. Üllataval kombel läks The Beach Boysi plaadimüük edukalt Euroopaski, kuigi siinsetele noortele oli tollal The Beach Boysi teemamaailm veel üsna tundmatu. Muuseas on üllatav seegi, et üheks Beach Boysi Inglismaale kutsujaks ja eestkostjaks BBC kuulsasse saatesse „Ready, Steady, Go” oli hoopis teise stiili esindaja, Rannapoiste muusika austaja rolling Mick Jagger.

Pärast oma esikhitti „I Get Around” salvestas The Beach Boys veel samal aastal kaks TOP10 tabelisse pääsenud singlit. Laul „Help Me Rhonda” oli algselt mõeldud vaid üheks looks albumile „The Beach Boys Today”, kuid miskipärast hakkasid raadiojaamad „Help Me Rhonda”, oma saadetes üha tihemini edastama ja 1965. aasta kevadel tõusis singel kaheks nädalaks Billboardi tippu. Enne seda oli siiski juhtunud üks märkimisväärne muutus. Bändi liidril Brian Wilsonil oli suurest tööügamisest ja eelkõige reisimisest saanud stress. Ühel lennureisil tabaski teda närvivapustus. Ehk soosis seda ka uimastite pruukimine. Arstide uuringu kohaselt ilmnas veel, et ta parem kõrv on jäänud peaaegu kurdiks. See oli piisav põhjus, miks Brian

otsustas kõrvale tõmbuda. Ta ei osalenud enam Rannapoiste kontserdituuridel, vaid keskendus laulude kirjutamisele ja stuudio-salvestustele. Brian Wilsoni asemele kutsuti uueks Rannapoisiks **Bruce Johnston** (1944). See oli tänuväärt vahetus.

1966 salvestatud pala „**Good Vibration**” oli algselt mõeldud Beach Boysi albumile „Pet Sounds”, kuid Brian Wilson otsustas laulu kallal veidi nokitseda ning alles kuus

kuud hiljem ilmus „Good Vibration” singlina rahva ette. Aga need katsetused said ka väärilise tasu. Singel tõusis Billboardi ja Briti tabeli tippu ning seda loetakse tänini vaat et kõige kuulsamaks ja hinnatumaks popmuusika pärliks üldse.

Muusikakriitik Derek Taylor nimetas „Good Vibrations'i” „taskusümfooniaks”, sest palas on kasutatud tüüpilistele psühheedelsetele rock/pop lauludele ebaharilikke instrumente nagu tšello ja vibratsioonilist häält tekitav elektroonikaseade, mis oli läbimurre popmuusika ajaloos.

Kahjuks hakkas Rannapoiste edasist käekäiku varjutama Brian Wilsoni üha suurenev huvi nii uimastite, depressioonide kui seoses sellega ka psühheedelse muusika vastu, mis ülejäänutele sugugi mokka mööda ei olnud. Katsetati küll ühe ja teise uuendusega, kuid publik hakkas tasapisi bändist kaugenema ja plaadimüük aina kahanes. 1969 otsustas Capitol Records teha poistega lõpparve. The Beach Boysi uueks leivaisaks sai plaadifirma Brother/Reprise. Ansambli liikmed hülgasid Brian Wilsoni teened, hakkasid ise laule komponeerima ja paiskasid müügile albumi „Sunflower”. Siit algas Rannapoiste uus tulek. Vahelduva edu ja koosseisudega surfati läbi 70 –80ndate, kuid see on juba teine jutt.

1988. aastal pääses The Beach Boys Rock'n' Rolli Kuulsuste Halli liikmeks.

The Beach Boys'i muusikat võid leida ka internetist:

- <http://www.youtube.com/watch?v=mN7Xs9WVNBU>
- <http://www.youtube.com/watch?v=-Fviwc3YeG8&feature=related>
- http://www.youtube.com/watch?v=4Te_ICF69Aw&feature=related
- <http://www.youtube.com/watch?v=W25KRAmUBCw&feature=related>
- http://www.youtube.com/watch?v=O9dQmeB_NgU&feature=related
- <http://www.youtube.com/watch?v=NwrKKbaCIME&feature=related>
- <http://www.youtube.com/watch?v=ujpdfJ4ZSys&feature=related>

Ütle üks hea autolapse nimi!

Algus jaanuarinumbris 2011

AUTONIMEDEST

2012

1959

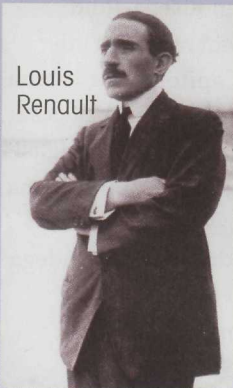

1955

1903

Üle-eelmisel sajandil sündinud sõidumasin **Jüri Trouberg**

Louis Renault

Kui eelmises numbris oli juttu Henry Fordist, kelle loodud ettevõtte – Ford Motor Company – on tänini tema järeltulijatega seotud, siis kuulsale Prantsuse autofirmale oma nime andnud Louis Renault'i käsi nii hästi ei käinud. Omeftigi asutas andekas prantslane koos oma kahe vennaga ettevõtte Fordist neli aastat varem – aastal 1899, ning Renault'i nime kandvad autod vuravad edukalt maailma maanteid mööda tänini...

Noor insener Louis Renault ehitas oma esimese auto juba 1898. aastal,

ning see kandis nime Renault Voiturette. Sõidumasinaga andis Louis proovisõidu ühele oma isa sõbrale, kes sattus väikese auto tegususest sellisesse vaimustusse, et otsustas masina kohe ära osta. See andis Louis Renault'ile ning ta vendadele Marcelile ja Fernandile julgust luua juba järgmisel aastal ühisfirma nimega Société Renault Frères. Esialgu võttis Louis enda peale autode kujunduse ja tootmise ning vennad tegelesid ettevõtte juhtimisega.

Vennad Renault' d tegid oma autodele head reklaami, võttes osa populaarsetest võidusõitudest. Kui aastal Marcel 1903 Pariis-Madriidi võistlustel hukkus ning Ferdinand läks veidi hiljem haiguspensionile, jäi firma juhtimine Louis' õlule. Energiline autofanaatik sai sellega suurepäraselt hakkama: tema tehases konstrueeriti nii autosid, busse kui – I maailmasõja puhkedes – isegi tanke. Sõjamasi-

nate tootmise eest anti Louis Renault'le koguni Auleegioni orden.

Pärast sõda laiendas Renault oma firmat veelgi, hakates tootma ka põllumajandus- ja tööstusmasinaid ning valmistades samal ajal ka väikesi sõiduautosid, mis olid taskukohased keskmise sissetulekuga prantslastele, ja luksuslimusiine rikkastele.

Louis Renault' teemandillogoga masinad olid väga populaarsed ka II maailmasõja puhkedes.

Kui Prantsusmaal aastal 1940 kapituleerus natsi-Saksamaa ees, siis pakkus Renault' ettevõtte Hitlerile suurt huvi. Louis Renault ei soovinud küll natsidega koostööd teha, ent kui oli valida, kas hakata sakslastele masinaid valmistama või viiakse ta vabrik Saksamaale, siis otsustas mees, et oma töötajaid ja firmat säästes tuleb vaenlase soove arvestada. „Targem on neile anda võid kui et lasta lehm ära võtta,“ olevat autovabrikant oma otsust kommenteerinud. Kuidas oleks Renault' ettevõtte käsi käinud, kui seal poleks remonditud saksa tanke ja valmistatud vaenlasele veoautosid, seda on takkajärgi raske öelda, kuid pärast Pariisi vabastamist 1944. aastal areteeriti Louis Renault, süüdistatuna oma riigi reetmises. Kohtu ette Renault ei jõudnudki: vangipõlves halvenes autotöösturi tervis äkiliselt ning mees suri 24. oktoobril 1944. Renault' ettevõtte kuulus riigistamisele ning ta ainuke poeg sai selle eest üpris väikese kompensatsiooni. Aastal 2011 otsustasid Renault' lapselapsed hakata kohut käima, et Louis Renault' nimi süüst vabastada.

Renault' autoteenindusi leiab tänapäeval tervelt 118 riigist.

Rahvasuu ütleb: vesi suuri laevu kannab,
vesi meile jõudu annab! Eriti heaks sõbraks on vesi meile palavail suvepäevil:
kellel pole läheduses merd, järve ega jõge, need käivad ujumas,
suplemas ja lustimas basseinis või veepargis.
Kes soovib aga vahepeal kaldal või basseini ääres istudes puhata,
need võivad kaasa võtta Polly Pocketi uue mängulaeka „Polly basseinipidu“.
Ega Polly ja ta sõbradki ole puust – nemadki tahavad suverõõmudest osa saada.

Päike, laps ja vesi –
sõbrad kolmekesi!

Missugune
võiks olla üks lahe
veepidu,
mis meeldiks
kõigile lastele?
Pange oma head
mõtted jutukese ja/
või joonistusena
paberile või arvutisse
ja saatke toimetusse
hiljemalt
5. juuliks 2012!
Parimatele
auhinnadeks
Rimonnelt Polly
Pocketi sarja
nukukesed,
peaa hinnaks
Polly basseinipeo
laegas!

Lapsed, õue, suvi tuli!

Kindlasti on paljud lugejad külmaladel talvapäevadel väheke kadestanud lõunamaa lapsi, kes võivad aastaringi päikese-soojust nautida. Olgu neil seal palmide alla pidevalt soe – aga see-eest on meie suved ikka erilisel mõnusad! Iga suvepäeva tuleks kasutada õues olemiseks ja oma päikese-patareide laadimiseks!

Kutsu aga sõbrad kokku ja võta käsile mõni mõnus mäng – näiteks **Tacticu Õue-YATZY**, mis pakub parajalt põnevust ja väheke arvutamistööd ka peanupule: täringuvisetega saadud punkte kokku liites selgub ju mängu võitja. Niisama lahe vabaõhumäng on ka Soomes populaarne **KYYKKÄ** ehk maakeeli kurnimäng, mida võib mängida nii võistkonniti kui ka individuaalselt –

võid vabalt jõudu katsuda ka sõbraga kahekesi mängides. Kui eespool kirjeldatud mängud on mõeldud rohkem kooliealistele, siis kentsaka nimega **MÖLKKY** sobib ka mudilastele alates 3. eluaastast. Viskamismängu saab ette võtta nii kahekesi kui ka mitme võistkonnaga, nii et võite korraldada kas või oma hoovi meistrivõistlused! MÖLKKY kohta leiad rohkem teavet internetistki:

<http://www.molkky.com/>

Meie seekordne küsimus puudutabki õuemänge: **kirjuta ja joonista meile sellest, missuguste nippidega on kõige parem õue värskesse õhku meelitada neid lapsi, kes kümne küünega**

hommikust õhtuni arvatist kinni hoiavad!

Parimatele ideelevitajatele auhinnaks

Tacticu õuemänge Rekatolt!

Ja muidugi ära unusta pilku heita ka

Rekato internetipoodi: www.rekato.ee

